

a szerkesztőségnek figyelmébe!

a bb 42. sz. hír /kádár jános elvtárs beszéde .../ 10. folytatás második bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

...vitatkozunk is a jugoszláv elvtársakkal pártjuk programjának egyes tételéről, de végeredményben ...

x x x

a 11. folytatás második bekezdésének 10. sorától két sor ki-marad, a szöveg helyesen:

...és a tartós béke kivívását, de azért tesszük meg az első lépést, hogy utána megtegyük a többit, az atomcsend egyezményt így értelmezzük ...

x x x

a 15. folytatás utolsó bekezdésében a 7. sortól a szöveg helyesen:

...a jóléthez, a magyar nép, a nemzet felvirágzásához és boldogulásához vezet.

...-

21, 15/m

- 44 -

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Televízió Iroda, Budapest, I. Béni utca 5. 7. Telefon: 159-490, 259-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 7.

bb 1. változatos műsortervvel készül az új évadra a thália színház

i bi/sze/m/sr

1963. augusztus 7.

a thália színház a volt jókai színház változatos műsortervvel készül az új évadra. augusztus 26-án tartja az együttes évadnyitó társulati ülését és még ugyanazon a napon két darab próbáit kezdi meg. az egyik max frisch: andorra című színműve, a darabot kazimir károly rendezi, a főbb szerepeket szabó gyula, somogyvári rudolf, temesi hédi, kovács károly, egri istván, keleti lászló és peti sándor alakítja. megkezdődnek a próbák racine: britannicus című tragédiájából is, ugyancsak kazimir károly rendezésében, a címszerepet mécs károly, néró szerepét inke lászló, agrippina, néró anyja szerepét dayka margit formálja meg a színpadon.

a színház vezetősége továbbra is elsőrendű feladatának tartja a magyar drámaírók műveinek bemutatását, jelenleg berkesi andrás, lengyel józsef, mesterházi lajos és goda gábor ír darabot a színháznak: szerepel a műsortervben kárpáthy gyula: giordano bruno című színművének bemutatása is.

a tervezett külföldi bemutatók közül említést érdemel a „Legenda a dicsőséges feltámadásról”, című darab, egy 15. századbéli misztérium-játékot k. dejmek ismert lengyel rendező dolgozta fel szatirikus formában és a mű a legutóbbi varsói színházi évad egyik legnagyobb sikere volt. foglalkozik a színház plautus: a hetvenkedő katona című komédiája bemutatásának tervével, a darabot devecseri gábor dolgozza át mai színpadra.

az együttes a jövő évadban két új taggal gazdagodik: mécs károly és több évi vidéki szereplés után somogyvári rudolf szerződik ismét a színházhoz.

a thália színház szeptember 26-án nyitja meg kapuit a közönség előtt. előzőleg azonban szeptember első felében az együttes összesen öt peremelőadást tart: terstyánszky józsi jenkő: kakuk marci című vígjátékát mutatja be a városmajori szabadtéri színpadon, a mom kulturotthonában, a vörös csillag traktorgyár, a csepel autógyár és az ikarus gyár művelődési házában. /mti/

...-

- 1 -

bb 2. augusztus közepén érkezik budapestre vico torriani

i s/gk/m/sr

1963. augusztus 7.

a hónap közepén érkezik budapestre vico torriani, a világhírű olasz énekes négy alkalommal, augusztus 21-én, 22-én, 23-án és 24-én este lép fel a kisstadionban. műsorán a már ismert népszerű slágerek kivül számos új dal is szerepel. vico torriant a 24 tagú madison tánczenekar kíséri. vezényel zsoltos imre. ezeken az előadásokon mutatkozik be a magyar közönségnek a liana antonova bolgár énekesnő is. a két és félórás hangversenyt a négy nap alatt 60 ezeren hallgathatják meg. /mti/

- . . -

bb 3. pisztrángok a bakonyi hegyipatakokban

vid/j/m/ká

1963. augusztus 7.

a pisztrángot, amely főleg az északi hegyvidék gyors folyású patakjaiban honos, a bakony vidékén is elszaporítják. a pápai erdőgazdaság 80.000 fiatal pisztrángot helyezett el a kigyós- és a bittva-pataokban. az izletes husu hal jól érzi magát, új „hazájában”, szépen fejlődik. a tervek szerint jövőre újabb 100.000 ivadékot helyeznek el a kigyós-patakba, a bittvába és a halyagosba. farkasgyepű határában és fenyőfő község halastavaiban pedig pisztrángnevelő-telepet hoznak létre. három-négy év múlva már évente 10 mázsa pisztrángot foghatnak ki a vidék gyors folyású patakjaiból. /mti/

- . . -

bb 4. szeptemberben békekölcsön sorsolás

i to/lk vm vg

1963. augusztus 7.

az országos takarékpénztár szeptember 9-én és 10-én bonyolítja le az első, az ötödik és a hatodik békekölcsön idei második félévi húzását. a sorsolásokat budapesten az otp nádor utcai művelődési termében tartják. az első békekölcsön sorsolására szeptember 9-én, hétfőn délután 14, az ötödik és a hatodik békekölcsön sorsolására pedig szeptember 10-én kedden délelőtt 10 órakor kerül sor. /mti/

- . . -

bb 5. a magyar állami hangversenyzenekar koncertje keszthelyen

i ol/tr vm sr

1963. augusztus 7.

augusztus 10-én keszthelyen koncertet ad a magyar állami hangversenyzenekar. a műsor: wagner: a nürnbergi mesterdalnokok - előjáték, brahms: hegedüverseny és beethoven: ötödik szimfónia. az esten közreműködik kovács dénes hegedűművész, vezényel lukács ervin. /mti/

- 2 -

fi

bb 6. beérett új, zamatos csemegeszőlő-fajtánk, a pannónia kincse

vid j vm ká

1963. augusztus 7.

a somogy megyei nagyberki községben lakó javós gyula szőlősgazda több évtizedes munkával új csemegeszőlő-fajtát nemesített ki, amelyet pannónia kincsenek nevezett el. ezzel a fajtával a helybeli kapos völgye termelészövetkezet 20 holdat telepített be. a tőkék most fordultak első ízben termőre. a külsőleg a szőlőskertek királynéjához hasonló, de annál is jobb ízű és zamatos csemegeszőlő előnye, hogy augusztus elején érik, a szőlőszemek borszövege erősebb, a fürtök jobban bírják a szállítást. a termés beérett és igen szépnek mutatkozik. nem ritka a 80 dekás, sőt az egy kilós fürt sem. az új magyar csemegeszőlő-fajtából a környék 3 termelészövetkezetéből alakult társulás az elkövetkező esztendőben mintegy 100 holdnyit telepít. /mti/

- . . -

bb 7. augusztus 18: gépkocsi nyeremény-betétkönyvek kilencedik sorsolása

i to/hné vm vg

1963. augusztus 7.

a balatonfüredi szabadtéri színpadon augusztus 18-án tartják a gépkocsi nyereménybetétkönyvek kilencedik sorsolását. a megnövekedett érdeklődésre jellemző, hogy a tavalyi balatonfüredi sorsoláson 77 gépkocsi talált gazdára, most pedig 124-et sorsolnak ki az 5000 és 10.000 forintos gépkocsi nyeremény-betétkönyvek tulajdonosai között.

a gépkocsik választéka is bővült a tavalyihoz képest. a nyeremények között most fiat 1500, fiat 600 d, simca 1000, renault floride, renault dauphine, wartburg coupé típusok is vannak. /mti/

- . . -

bb 8. háromszáz francia bányászgyermek magyarországi üdülése

i hi/tné vm sr

1963. augusztus 7.

a tavaszi nagy francia bányászsztrájk idején számos ország szervezett munkássága ajánlotta fel támogatását a segítségre szoruló családoknak. a magyar bányászszakszervezet - a szot-al egyetértésben - 25 francia bányász házaspár és 300 gyermek háromhetes magyarországi üdültetését vállalta. a házaspárok augusztus 9-én érkeznek, s két hetet a siófoki, egy hetet a hévízi bányászüdülőben, három napot pedig budapesten töltenek. /folyt.köv./

fi

- 3 -

/bb 8. háromszáz.....1.folyt./vm

a 300 francia bányászgyermek 15 pedagógus kíséretében augusztus 15-én és 16-án érkezik. két hétig a szot balatonszabadi gyermek-üdülőjében vendégeskednek majd két csoportra oszolva a szot ordas-uti gyermeküdülőjében, illetve a leányfalui bányászüdülőben töltenek néhány napot. a bányász-szakszervezet mind a felnőttek, mint a gyermekek részére változatos programról, sokféle szórakozási lehetőségről gondoskodik./mti/

- . -

bb 9. 32 vadmacskát ejtett el varga gyula erdész a háromhutai erdőben

vid j vm ká

1963. augusztus 7.

a zemplén-hegységi erdőgazdaság hegyközi és háromhuta környéki erdeiben az utóbbi években rendkívül elszaporodtak a vadmacskák. ezek a gyakran 6-7 kilós súlyú ragadozók temérdek hasznos madarat pusztítanak el és sokszor a gyengébb testalkatú őzgidákat is megtámadják. ezért irtásuk egész évben engedélyezett. az erdészek élnek is ezzel a lehetőséggel. a vadmacskavadászat nemcsak érdekes és izgalmas kaland, hanem haszonnal is jár. a duvad beszolgáltatásért ugyanis pénzjutalmat kapnak. az erdészek az idén már több mint 50 vadmacskát pusztítottak el. a legeredményesebb vadásznak varga gyula, a háromhutai erdészet dolgozója bizonyult, aki eddig 32 vadmacskát kapott puszkavégre./mti/

- . -

- 4 -

bb 16. forró bitumenes utépités

vid te-lm ki

1963. augusztus 7.

külföldön, főleg a nyugati országokban, már régen elterjedt a friss, forró bitumen alkalmazása az utépitéseknél. a zalaegerszegi bitumengyárból osztrák és nyugat-német cégek tankautóval nagymennyiségű bitumént szállítanak el, amit megérkezés után nyomban felhasználnak. hazánkban eddig nem alkalmazták ezt a módszert. a zalai közlekedési vállalat bitumengyártó szakembereinek többszöri ajánlására a zalaegerszegi közúti üzemi vállalat tapolca környékén megkezdte a friss forró bitumenes utépitést. a bitumént hőszigetelt tartályokban szállítják a gyárból az utépitéshez, s ott olyan forrón kerül felhasználásra, ahogyan a desztillációs toronyból kifolyik. ez a bitumenfajta minőségileg jobb, mint amit eddig használtak a hazai utépitéseknél, így várható, hogy az utak tartósabbak lesznek. a forró bitumen használata az utépitési költségeket csökkenti, mert nem kell újraolvasztani./mti/

- . -

bb 17. új fejtő-rakodó gépet állítottak munkába várpalotán

vid lk-lm ki

1963. augusztus 7.

a várpalotai szénbányászati tröszt ujitó brigádja nemrégiben újfajta jövesztő-rakodó szerkezetet kísérletezett ki, amelyet sikerrel járattak be a helyi bányákban. a szerkezetéről jó véleményt mondtak külföldi szakértők is, akik különös előnynek tartják, hogy a jövesztő gép nagy darabokban szakitja le a szenet, nem zuzza apró darabokra és így értékeesebb a fűtőanyag. a marótárcsával dolgozó gép másik érdekessége, hogy ugynevezett önfelrakó kiviteiben készült. ez azt jelenti, hogy a forgó tárcsa közvetlenül a szállító gumiszalagra dobja a kitermelt szenet, tehát feleslegessé teszi a különféle felrakó berendezések, vagy a korábbi géptípusoknál használt ugynevezett torlaszoló ekék alkalmazását. az új berendezés különleges bányaviszonyok között is bevált./mti/

- . -

8.10/zs

- 5 -

ke

bb 18. többmillió forint megtakarítás szén szemcsékből

vid te-lm ki

1963. augusztus 7.

a dunai vasmű kokszevegyszeri gyárában a szénmosás és szénülepités után a mosóvízzel sok széniszap távozik el és kerül a dunába. eddig minden liter ilyen vízzel átlagosan 50-60 gramm széniszap veszett el. ez nemcsak a népgazdaságnak jelentett nagy kárt, de szennyezte a duna vizét is.

a szénporvesztés csökkentésére - és később teljes megszüntetésére - Lük László mérnök és hamucska Antal technikus újítást dolgozott ki. a szénmosó és ülepitő rendszerbe különböző helyeken épített hidrociklonok segítségével csökkentették a távozó mosóvíz szennyezettségét, szén szemcsé tartalmát.

a kedvező eredmények figyelembevételével tovább fejlesztik a hidrociklon rendszert. a cél az, hogy az év végéig teljesen megtisztítsák a szén szemcséktől a mosóvizet. szakemberek véleménye szerint az újítással elérhető, hogy néhány hónap múlva tiszta vizet nyernek, s azt zárt rendszerben visszavezetik a szénmosóba.

az újítással többmillió forint értékű szén megtakarítanak meg./mti/

..-

bb 23. a régi római erődrendszer feltárt emlékeivel gazdagodik a dunakanyar

i áe/sze-lm zs

1963. augusztus 7.

a dunakanyarban eddig több mint negyven római kori őrtorony nyomaira bukkantak a régészek. ezen a vidéken húzódott ugyanis a világtörténelem egyik legnagyobb katonai védműve, amely nagy británia partjaitól a rajna és a duna mentén a fekete-tengerig, majd a közel-kelet országain és észak-afrikán át vissza az atlanti óceánig védelmezte a római birodalmat.

a hatalmas erődrendszer dunakanyarban húzódó szakaszán az őrtornyok általában tíz kilométer távolságban álltak egymástól. közülük a visevári és a nógrádverőcei őrtornyot romkertté alakították, tartósították, és környékét parkosították. legújabbán leányfalun, az autóparkoló építése közben kerültek elő az egyik torony falmaradványai. a nemzeti múzeum régészeti osztálya most fejezte be a 4. századból származó későrómai történelmi emlékek teljes feltárását, s a pest megyei tanács közreműködésével megkezdte a műemlék konzerválását. a romok körül parkot építenek és stílusos környezetet alakítanak ki, ahol a kirándulók történelmi ismereteiket is gyarapíthatják./mti/

..-

8.25 /zs

- 6 -

10v

bb 20. rekonstruálják a régebbi mezőgazdasági épületeket, több mint kétmilliárd forint értékű építkezést terveznek a jövő évre a termelőszövetkezetek

i ie/s ká

1963. augusztus 7.

a termelőszövetkezetekben megkezdődött az 1964. évi beruházások tervezése. a beruházási programot az idén az előző éviéknél jóval korábban készítik el, mert megvalósítására több népgazdasági ágnak kell felkészülnie. jövőre ugyanis a termelőszövetkezetek már kizárólag műszakilag igényes, gépi berendezésekkel ellátott vagy ellátható, a korszerű technológiának megfelelő épületeket kapnak, s ezek kivitelezését az építőiparnak és a gépiparnak is gondosan meg kell terveznie.

a feladat annál is jelentősebb, mert az előzetes tervek szerint a szövetkezetek 1964-ben több mint kétmilliárd forint értékű építkezést kívánnak megvalósítani. ebből többek között 30.000 tehén és borjú és mintegy 375.000 tojótyúk részére biztosítanak új férőhelyet. 26 korszerű palántanevelő telepet és csaknem 5000 hold természet befogadó dohány-pajtát is építenek.

jövőre már nem egyes épületeket, hanem komplett állattenyésztő telepeket hoznak létre. így közvetlenül termelési célt szolgáló épületek - istállók, tojóházak, hizlalók - mellett elkészülnek majd a nagyüzemi állattartáshoz szükséges különféle járulékos létesítmények is. 1964-ben előreláthatóan mintegy negyedmilliárd forintot, az előző éviéknél sokszorta nagyobb összeget fordítanak járulékos beruházásokra. ennek egy részéből a majorok víz- és áram-ellátását teremtik meg, a többiből tejházakat, takarmányosokat, falkásítókat és egyéb kisebb épületeket építenek.

a termelőszövetkezeti építkezések másik új vonása: jövőre megkezdik a régebbi épületek rekonstrukcióját. mint ismeretes, a mezőgazdaság szocialista átszervezésének első éveiben a közös állatállomány elhelyezésére sok egyszerű, éppen csak a minimális követelményeknek megfelelő istállót, ólat kellett építeni. ezek egy része viszont alkalmas a bővítésre, korszerűsítésre, gépesítésre. ahol kifizetődött ott ezeket gazdaságosabban üzemeltethető épületekké alakítják át. az előzetes tervek szerint a termelőszövetkezetek jövőre több mint 80 millió forintot költenek rekonstrukcióra. /mti/

..-

8.30/zs

- 7 -

RE

bb 21. kórházfejlesztés, új orvosi rendelők a fővárosban

i hi/sze/s sr 1963. augusztus 7.

a főváros egészségügyfejlesztési programjának megfelelően a második félévben több intézmény építése - vagy fejlesztése - kezdődik meg, s újabb létesítmények tervezéséhez fognak.

az üllői-uti lakótelep egészségügyi ellátásához nagyban hozzájárul majd a régóta sürgetett korszerű gyermekorvosi rendelő létrehozása. a ma már mintegy négy-ötezer gyermeklakost számláló városrészben nagyfotosságu lesz ennek a kisebb gyermekpoliklinikának a megvalósítása. az építkezést már a második félévben megkezdik. a jövő év harmadik negyedévében megnyíló intézmény céljaira a fővárosi tanács saját erőforrásaiból biztosított hitelt.

körülbelül hasonló időpontban indul és fejeződik be a xiv. kerületi apáthy istván kórház fejlesztése is. a tervek szerint itt az ágyak számát mintegy 120 - 140-nel növelik, s az intézményben magas színvonalu gyógyító munkát végző, korszerű gyermekkórházat alakítanak ki.

több egészségügyi intézmény fejlesztési, korszerűsítési tervein most dolgoznak a tervező irodákban. az uzsoki- utcai kórházat mintegy száz ágyas belgyógyászati osztállyal bővítik, a x. kerületi paula szülőotthont ebbe a kórházba költöztetik át, s annak helyén szanatórium-jellegű belgyógyászati osztály létesül kőbányán. a kivitelező vállalat a jövő évben kezd meg ezt a munkát.

műszakilag most készítik elő az istván kórház g- és c- pavilonjának teljes korszerűsítését is. a jelenlegi zsufolttságot megszüntetik, a 20-25 ágyas szobákat 4-6 személyes, kényelmes kórtermekké alakítják át. ezenkívül a g- épület mintegy 50 új ágygal bővül.

két külső kerület számára is terveznek egy-egy új létesítményt. a xv. kerületben műszakiakból álló brigád társadalmi munkában körzeti gyermekrendelő tervein dolgozik. a közti pedig csepel részére készíti egy kisebb rendelő terveit. mindkét helyen a jövő évben kezdik meg az építkezést.
/mti /

--

- 8 -

8.35 /zs

W

bb 19. csaknem tízezer traktoros vesz részt az idei szántóversenyeken

i ie-lm ká 1963. augusztus 7.

országszerte megkezdődtek a magyar mezőgazdaságban immár hagyományosan évről-évre sorra kerülő szántóversenyek. az eddigitől eltérően azonban az idén csak az alapfoku üzemi és részben a járási versenyeket rendezik meg, ezek győztesei majd jövőre, az országos mezőgazdasági kiállítás idején mérik össze tudásukat. az országos szántóversenyeket egyébként ezennel mindig két évenként, a mezőgazdasági kiállítással együtt tűzik ki.

a szántóverseny ma már valóságos tömegmozgalomnak számít. az országban kerekén 30 000 szántótraktoros dolgozik, s közülük csaknem tízezen neveztek be. mivel a vetélkedés a szántás jobb minőségéért folyik, a verseny közvetve és közvetlenül is hozzájárul a talajmunkák javításához. ezt a cél segíti a verseny értékelésének jól bevált, ugynevezett száz pontos módszere is: a száz pontot az a traktoros kaphatja meg, akinek munkája megfelel a nyolc csoportba sorolt minőségi követelmények mindegyikének. a szántások elbírálásában sokszáz, főleg állami gazdasági és termelőszövetkezeti szakember vesz részt. nekik, mint „megrendelőknak”, szintén igen hasznos a verseny, mert a legjobbak példáján láthatják, hogy milyen munkát kell megkövetelniük a traktorosoktól.

az alapfoku versenyek, amit többszáz mezőgazdasági üzemben rendeznek meg, valamint a járási versenyek késő őszig, a szántási ideny végéig tartanak. ezekről a csaknem tízezer résztvevő 570 legjobbjára kerül a jövő évi megyei döntőkbe. az országos versenyen minden megye két első helyezettje indul majd./mti/

--

bb 22. ifjúsági sorozatot indít a képzőművészeti kiadó

i vt/tné-lm sr 1963. augusztus 7.

a tanulóifjúság és a felnőttek - különösen a falusi lakosság - esztétikai neveléséhez az eddiginél hatékonyabb segítséget kíván nyújtani a képzőművészeti alap kiadóvállalata. ezt a cél szolgálja az az ifjúsági sorozat, amelyet - mint elmondották - az idén indítanak. címe: az én muzeumom. egy-egy kötetben színes levelezőlap méretű, 18 festmény-reprodukciót mutatnak be, három olyan művésztől, akik korban közel állnak egymáshoz.
/tolyt. köv./

8.45 /zs

- 9 -

W

bb 22. /ifjúsági sorozatot...1.folyt./-Lm

az első füzet Leonardo, Michelangelo és Raffaello műveivel foglalkozik majd minden művészt rövid szöveg ismerteti, azután következik hat-hat alkotásuk, minden képet külön oldalon, külön szöveg magyaráz. Ujyszerű megoldás, hogy a magyarázó szöveg felett csak a kép helye van meg, a képek a kötet mellékletében található. a szöveg elolvasása után az ifjú olvasónak kell eldöntenie, melyik magyarázathoz melyik kép tartozik, s ő helyezi el a szöveg fölé.

még ez évben megjelenik az újabb ki ez?, amely száz magyar művészt mutat be, és a mi ez?, amely száz külföldi műemléket ismerteti.

tervbevette a kiadó egy nemzetközi reprodukció kiállítás rendezését, amelyen a népi demokratikus országokon kívül nyugati államok is részt vesznek. a kiállítók bemutatnák klasszikus nemzeti festészetüket, továbbá világhírű mesterek alkotásairól készült reprodukcióikat.

változatlanul nagy súlyt helyez a vállalat a képes levelezőlapok kiadására. ezekből - csupán belföldi árusításra - évente 60 millió darab jelenik meg. közülük a fővárosi és vidéki műemlékeket bemutató lapok - mint szemléltető eszközök jól szolgálják az esztétikai nevelést és a földrajzoktatást./mti/

...-

bb 28. öreg ember nem vén ember... - hetvenhét éves kerékpáros ezer kilométeres turája

vid zs/ sze-lm zs

1963. augusztus 7

Katona Gergely 77 éves szolnoki butorgyári nyugdíjas munkás - a szolnoki máv egykori kerékpárversenyzője - minden évben utra kel, hogy hódoljon kedvenc sportágának és „felfedezze” az országot. az idén, július végén ismét felült versenykerékpárjára és csaknem óránkénti harminc kilométeres tempóban Debrecenbe kerekedett. egy napi pihenő után visszakerékpározott Szolnokra, majd rövid idő után tovább indult Budapestre. a fővárosból a Dunántúlra ment, végig biciklizett a Balaton partján, majd megmártózott a Hévízi gyógyfürdő vizében. vasárnap este visszaérkezett kiindulási helyére, Szolnokra. nyolc nap alatt tehát kisebb pihenőkkel - és defekt nélkül - ezer kilométeres utat tett meg. a ma is kitűnő erőben levő Katona Gergelynek egyébként ez volt az ötvenedik nagyobb turája, és több mint félévszázados kerékpáros pályafutása alatt mintegy százezer kilométert kerekedett./mti/

...-

8.50 /zs

- 10 -

KE

bb 24. öt újfajta szabó- varrógép mintapéldánya készült el Csepelen - a KGST országok elfogadták a magyar pikirozó gép és a szabásgép műszaki megoldását

is sl/sze-lm vg

1963. augusztus 7.

a Csepel vas- és fémművek varrógépgyára az idén nagy jelentőségű műszaki változásokon megy át. a hagyományos simán varró gépek helyett egész sor különleges gépet alakítanak ki, amelyek a világpiacra is versenyképesek. a KGST ajánlására elsősorban modern ipari varró- és szabásgépek gyártását vezetik be, ugyanakkor a nyugati érdeklődéseknek megfelelően néhány korszerű háztartási varrógéptípust is terveznek. nemrég öt újfajta gép egy-egy mintapéldánya készült el, ezek a jelek szerint hamarosan népszerű exportcikké válnak.

az új pikirozó gép például felvarráskor a vásznat a zakó domborulatának megfelelően eligazítja, a vászon tehát pontosan követi a szövet vonalát, nem lehet annál bővebb vagy szűkebb. ugynevezett kardkéses szabásgépük gyorsan és könnyebben kezelhető, mint az eddig gyártott típusok, s a most elkészült három újfajta háztartási varrógép ugyancsak korszerűbb a forgalomban levőknél. a cikk-cakkban varró gépet automatikával szerelték fel, segítségével a gép 18 féle varrásra alkalmas. egy kis kar elmozdításával a gép simán, ritka-, vagy sűrű cikk-cakk öltéssel, egyirányban vagy oda-vissza varr.

a KGST-hez tartozó országok illetékes szakemberei a napokban Moszkvában megvizsgálták az új magyar pikirozó gép és a kardkéses szabásgép műszaki megoldását és azt megfigyelőknek találták. a csepeliek ebből a két gépből egy-egy példányt hosszabb próbára is elküldenek a Szovjetunióba, Csehszlovákiába, a német demokratikus köztársaságba, s ha a gyakorlatban is igazolják jó tulajdonságukat, sor kerül a hosszabb távra szóló szállítási szerződés megkötésére. egy-egy géptípusból 3 000-3 500-at kívánnak majd évente vásárolni a baráti országok.

a műszaki fejlesztés az első sikerekkel még nem ért véget. az év hátralévő felében újabb értékes berendezések, a többi között a gombfelvarró, a reteszelő és a huroköltésű gombfelvarrógép mintapéldánya is elkészül./mti/

...-

9.30 /zs

- 11 -

KE

bb 25. társadalmi összefogással és állami segítséggel korszerű vízmű épül sárospatakon

vid te-lm ki

1963. augusztus 7.

a történelmi emlékekben gazdag sárospatak község tanácsának évek óta gondot okoz a lakosság ellátása egészséges ivóvízzel. az egykori iskolaváros ugyanis vízben igen szegény. a bodrog nagyfokú szennyeződése és fertőzése miatt a partmenti vízkivételi berendezéseket nem tudják használni, a községben pedig mindössze 4-5 olyan furott kut van, amely egészséges ivóvizet szolgáltat.

a tanács kezdeményezésére sárospatak környékén kutatásokat végeztek új víznyerőhelyek után. a munka eredménnyel járt. a bodrog balpartján levő kavicsos rétegben elegendő mennyiségű és jóminőségű vizet találtak. ennek a víznek a községbe vezetése azonban jelentős összegbe kerül. ezért a tanács a lakossághoz fordult segítségért. elhatározták, hogy a tanács szerveznek és a társadalmilag összeadott pénzből, valamint állami beruházásból korszerű vízművet építenek. a vízműtársulás szervezését már megkezdték, a bodrog balpartján pedig hozzáfogtak három - egyenként husz méter mély - kut építéséhez. a kutak október 30 -ra készülnek el és azok naponta háromezer köbméter vizet adnak.

a kutak mellett korszerű gépházat, tisztítóberendezést, a községben pedig víztornyot építenek. a vizet 23 kilométer hosszú csővezetéken juttatják majd a községbe és a hálózatra mintegy hatvan közkutat szerelnek. a vízművet úgy építik, hogy az a későbbi években végardó és bodroghalom községeket is elláthassa. az új vízmű előreláthatólag 1965-ben készül el./mti/

|| vízműtársulást

bb 29. védetté nyilvánították a pannonhalmi apátság parkját

vid zse/sze-lm zs

1963. augusztus 7.

az utóbbi években egyre több kiránduló látogat el pannonhalmára, hogy megcsodálja az apátság történelmi emlékekben gazdag épületét. a turisták és kirándulók kellemes pihenőhelyet találtak az apátság ötven holdas parkjában, de szívesen kirándultak ide a környező községek lakói is. sokan azonban rongálták és irtották a park fáit és növényzetét. az évszázados fák és az értékes örökzöld aljnövényzet megmentése érdekében a kertet most védetté nyilvánították. jelenleg ez az egyetlen olyan botanikus kert hazánkban, amely domboldalon fekszik. legutóbb 1934-ben újították fel, amikor a szarvasi, a fertődi és az oroszvári botanikus kertekből többszáz értékes növényt telepítettek ide. a hatalmas park továbbra is nyitva áll az idegenforgalom előtt, sőt a park barokk pihenőhelyét a közeljövőben restaurálják, hogy a híres épület melletti park is méltó környezetben fogadhassa a kül- és belföldi látogatókat./mti/

9.33/zs

- 12 -

bb 26. találmány az öntözőberendezések egyszerűsítésére

vid j-lm ká

1963. augusztus 7.

a nagyörösi petőfi tsz kertészetében két évi előkészítő munka után új rendszerű öntözőművet helyeztek üzembe. a berendezés a termelészövetkezet kútfuró-brigádvezetőjének, papp gyulának a találmánya, aki olyan megoldást dolgozott ki, amellyel a nagyüzemi gazdaságok házilag könnyűszerrel és az eddiginél olcsóbban készíthetik el az öntözőrendszert. a feltaláló először a csőkutak furását egyszerűsítette: olyan furófejet készített, amely az ismert, közhasználatban levő, kis teljesítményű furókra szerelve, az eddigieknél jóval nagyobb teljesítményű kutakat fur. ezzel az eszközzel a tsz kertészetében két csőkutat készítették, amelyek egyenként és percenként 1 200 liter vizet szolgáltatnak. emellett egyszerű gépet szerkesztett, amellyel házilag tudják elkészíteni a betoncsöveket. ezek a betoncsövek hálózattá válnak a 23 holdas területet, amely - ugyancsak házilag készített - 90 csapon át kapja a vizet. ezekre a csapokra erősítik a szórófejeket, s így egyetlen ember könnyűszerrel ellátja az egész terület öntözését. az új berendezés nagy előnye, hogy nem kell új és új helyre hordozni a főnyomóvezetékhez kapcsolt öntözőcsöveket, s így egyrészt nem károsodik a növényzet, másrészt nem köt le munkaerőt. az állandó betoncsőhálózat lehetővé teszi az éjszakai öntözést is. a berendezés építését a találmányi hivatal is nagy összeggel támogatta./mti/

--

bb 27. újabb értékes dokumentumok doktor sándor életéről, tudományos és munkásmozgalmi tevékenységéről

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 7.

doktor sándor születésének 100. évfordulójáról pécsen - munkásmozgalmi tevékenységének legfőbb színhelyén - ünnepekkel emlékeznek meg. egy középiskolás diákokból álló kollektíva feldolgozza azokat a dokumentumokat, amelyek bemutatják, hogyan állt helyt a munkásság ügyét szívvel-lélekkel támogató kitűnő orvos horthy bírái előtt, a pécsi városi tanács pedig doktor sándor teljes életútját, munkásmozgalmi és tudományos munkásságát bemutató könyvet jelentet meg jövőre.

/folyt.köv./

9.50 /zs

- 13 -

Handwritten mark

bb 27. /ujabb értékes ...1.folyt./-lm

a kutatások során egyébként a közelmúltban újabb értékes anyagok kerültek elő. megtalálták például doktor sándor orvosi könyvét, amely érdekes diagnosztikai leírásokon kívül tartalmazza naplójának 1941-ben írt töredékeit és utal egy kun bélához írt levélre.

doktor sándor budapesten élő leányai összegyűjtötték a neves marxista tudós több politikai és orvostudományi tárgyú kéziratát, életének különböző szakaszaiban írt politikai állásfoglalásait és tudományos eredményeiről beszámoló leveleit. jugoszláviában, ahol 1921-1941 között emigrációban élt, a napvilágra került adatok szerint az illegális jugoszláv kommunista párt tagjaként folytatta munkásmozgalmi tevékenységét, orvosi jövedelméből rendszeresen, nagy összegekkel támogatta a vajdasági illegális pártszervezet, a párt-sejtekben tanító-nevelő munkát végzett és sok cikket írt a párt különböző kiadványaiba. részt vállalt illegális röpiratok szövegezésében, ezek kiadási költségeinek fedezésében és terjesztésében is.

doktor sándor részletes életrajzát, az összegyűjtött régebbi és újabb dokumentumokat a jövő évben megjelenő könyv ismerteti majd./mti/

--

bb 30. huszonöt ezer négyzetméter műanyag üvegyapot paplannal takarják be a szegedi textilművek új csarnokait

vid te-lm ki

1963. augusztus 7.

óriási fehér „paplanoikat”, bontogatnak, teregetnek ezekben a napokban az építőmunkások a szegedi textilművek új nagy fonó- és szövőcsarnokának tetején, s letakarják az egész gyár-részt. ez a munka fontos része a legnagyobb szegedi gyárépítkezésnek, ugyanis az angliából érkezett, előgyártott elemekből az elmúlt hat hét alatt összeállították az új csarnokok vasvázat, s most megkezdtek a tető készítését. ennek hőszigetelését oldják meg a műanyaggal átitatott üvegyapot paplanokkal, amelyekből összesen 25 000 négyzetméternyit használnak fel. alul műanyagfóliát helyeznek el, ez védi meg a paplanokat a felszálló gőzöktől, nedvességtől. rövidesen megkezdik az előregyártott azbeszt-lemez mennyezetek összeszerelését is.

az építkezés szomszédságában már 1 500 méteres mélységig hatoltak a föld mélyébe a kutfurók. ennek a termákviznek a vizét fűtik majd a textilkombinát üzemrészeit./mti/

--

10.08/zs

- 14 -

RE

bb 31. egy hónappal megnyújtották a paprika és a paradicsom termőidejét a baranyai kertészek

vid j-lm ká

1963. augusztus 7.

öt baranyai kertészetben a várakozást is felülmúló sikerrel járt a szövetkezeti gazdáknak az a törekvése, hogy meghosszabbítsák a paprika és a paradicsom „termelési idejét”, a megyei talajerőgazdálkodási vállalat tavasszal két tápkockagyártó-gépet kapott, amelyekkel bolyban, drávaszabolcson, homorudon, szabad-szentkirályon és szederkényben összesen félmillió tápkockát készítettek. a földlabdába korán elültetett paprika- és paradicsom-palánták bimbós vagy virágos állapotban kerültek ki a szabadba, s így természetesen hamarabb hoztak termést, mint a „sima”, palánták. a tápkockás palántanevelés új módszer baranyában, ezért a szövetkezetek mindenütt kontroll-parcellákat létesítettek. a kísérlet most jutott olyan szakaszba, amikor értékelni lehet az összehasonlító táblák eredményeit. a tápkockákban nevelt paprika már július elején termést hozott, míg a „sima”, palántáknak csak most, augusztus elején értek meg a paprikák. a kertészeknek tehát egy teljes hónappal sikerült megnyújtaniok a növények termő időszakát.

a siker láttán máris több baranyai termelőszövetkezet elhatározta, hogy jövőre ők is bevezetik a tápkockás palántanevelést. a talajerőgazdálkodási vállalat újabb gépeket szerez be, és már ősszel megkezdik a földkockák gyártását. az előzetes számítások szerint két-két és félmillió tápkocka készül majd a megye szövetkezeti gazdaságaiban./mti/

--

bb 33. magyar és német diákok közös nyolc hónapja

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 7.

a bajai frankel leó németnyelvű gimnázium és az ndk-beli wittenbergi politechnikai gimnázium tanulói között az elmúlt években közvetlen baráti kapcsolat alakult ki. a két iskola diákjai az idén negyedszer bonyolítanak le cserelátogatást, s a nyár végén elmondhatják, hogy eddig összesen csaknem 8 hónapot töltöttek együtt. a bajaiak a hét végén érkeztek haza az ndk-ból, s az ott töltött három hét alatt jártak drezdában, meissenben, köningstein várában, rügen-szigeten, és a vendéglátó wittenbergben.

az ottani diákok csoportja - ugyancsak három hétre - a jövő hét elején érkezik bajára. nálunk hasonló gazdag, változatos program várja a baráti ország fiataljait. többek között megismerkednek majd a bajai üzemek munkásfiataljainak életével, ellátogatnak a bácska néhány nemzetiséglakta községébe és megnézik a kalocsai állami gazdaságot is. öt napot budapesten, öt napot pedig a balatonnál töltenek./mti/

--

10.16 /zs

- 15 -

RE

bb 10. lassul a föld forgása - az öt-hat órás naptól az 1320 óráig és vissza

i tz/sze-lm vg

1963. augusztus 7.

gyakran olvasni az utóbbi években az „atomórákról”, vajjon miért kellett újfajta időmérőket kitalálni, amikor a civilizáció kezdetétől mostanáig jól megfelelt az időmérés alapjául a föld tengely körüli forgása, vagyis a 24 órás nap, illetve annak részei? azért - mondotta ponori thewrek aurél tanár, az uránia csillagvizsgáló munkatársa - mert kiderült, hogy sajnos a föld sem olyan pontos időmérő, mint eddig hittük. tengely körüli forgása ugyanis egyre veszít sebességéből.

ez a megállapítás nemcsak pontos csillagászati megfigyelésekből vonható le, hanem régi dokumentumok is bizonyítják. az időszámításunk előtti 11. századdal kezdődő csaknem másfél évezredből 12 olyan feljegyzés maradt fenn, amelyből a nap-, illetve holdfogyatkozások időpontja - néhány perces eltérésektől eltekintve - egészen pontosan állapítható meg. ezek az időpontok azonban következetesen eltérnek azoktól, amelyeket a mai csillagászati adatok alapján lehet kiszámítani. nyilvánvaló, hogy földünk ma lassabban forog tengelye körül, mint annakidején. az eltérés nem túlságosan nagy, de az utolsó kétezer évben mégis elérte a két órát, az első hiteles feljegyzések óta pedig már a három órát is meghaladja.

e jelenségnek két oka van. az egyik az, hogy a holdnak a földre gyakorolt árapálykeltő hatása folytán egyre csökken a föld forgási energiája. hatalmas értékek ezek. megmérték például, hogy az atlanti-óceán felől érkező közepes dagályhullám mintegy százmillió kilowatt energiával zudul a la manche csatornába, de amikor onnan az északi-tenger felé távozik, már csak 15 millió kilowattnyi energiát képvisel. a különbséget, a 85 millió kilowatt energiát a surlódás emésztette fel. a földre tehát egy állandó fékező erő hat, amelyre pontosan a forgás lassabbodásának kétharmada vezethető vissza. a fennmaradó egyharmadot viszont az egyed lászló féle földtágulási elmélettel lehet megmagyarázni. ha ugyanis földünk térfogata nő, forgása éppen úgy meglassodik, mint ahogy a piruettező műkorcsolyázó is rögtön lassabban pörög, ha széttárja karjait.

/folyt.köv./

10.30 /zs

- 16 -

bb 10. / lassul a föld forgása...1.folyt./-lm

a csillagászok kiszámították, hogy ha - minden egyéb tényezőt figyelmen kívül hagyva - ez a folyamat a föld kialakulása óta egyenletes ütemben tartott, kezdetben 5-6 órás napoknak kellett lenniök a földön. a lassubbodás viszont a következő sokszázmillió éven át egészen addig tart, amíg egy földi nap 55 jelenlegi napra, vagyis 1320 órára hosszabbodik meg. egy-egy évbe tehát akkor körülbelül hat és fél nap fér majd bele.

ezen a ponton aztán a folyamat az ellenkezőjére fordul. a napok ismét rövidülni kezdenek, egészen addig, amíg újabb évmilliárdok után megint elérkezik a földre az 5-6 órás napok korszaka./mti/

-. -

bb 11. fél évszázad a virágok között

vid j-lm ká

1963. augusztus 7.

kereken fél évszázadot töltött munkahelyein a legidősebb baranyai virágkertész, a 66 éves knottig józsef. az első világháborút megelőző években lett kertésztanuló pécsen, és azóta gondozza, ápolja a virágokat. az elmúlt 50 év alatt körülbelül 1 millió cserépben ültetett és nevelt virágokat. kedvencei a hortenzia és a ciklámen. most a komlói kertészeti vállalat fő-kertésze, s munkája mellett a fiatalokat oktatja a virágnevelés tudományára. hosszú kertészkedése során valóságos speciálistája lett a disznóvénnyek, szobanövények betegségeinek. a komlói kertészeti vállalat az idén „virágklinikát”, nyitott a gyenge, fejletlen disznóvénnyek gyógyítására, ápolására, s természetesen, hogy a beteg virágok „főorvosa”, knottig józsef lett./mti/

-. -

bb 12. növekedett a magyar könyvek külföldi kivitele

i bi/lk-lm sr

1963. augusztus 7.

a magyar nyelvű könyvek külföldi kivitele 1963-ban az 1962. év azonos időszakához viszonyítva 18,6 százalékkal növekedett. a növekedés a szépirodalmi könyvekben volt a legjelentősebb./mti/

-. -

10.40 /zés

- 17 -

10.40

bb 13. az orl vidéki bemutatója

i s/gk-lm sr

1963. augusztus 7.

augusztus 17-én bács-kiskun megyében mutatja be az országos rendező iroda új, egész estét betöltő kétrészes komédiáját, „ember tervez, asszony végez”, címmel. a vidám zenés produkciót az év végéig az ország csaknem valamennyi megyéjében műsorra tűzik./mti/

-. -

bb 14. kollektiv vetélkedőket rendez az mszbt

i ms/tm-lm sr

1963. augusztus 7.

az mszbt és az uttörőszövetség budapesti elnöksége az idelelősztről új formában rendezi meg a tanuló ifjúság körében népszerűvé vált szellemi vetélkedőket. a szovjetunió, magyarország és a szocialista tábor országaira vonatkozó ismeretekből 8 fordulós rejtvény-versenyen vizsgálnak a fiatalok. a nyolc fordulóban történelmi, földrajzi, irodalmi, zenei, technikai, képzőművészeti, a szovjetunióra vonatkozó és budapesti helyismeretet feltételező kérdések lesznek. a verseny ezuttal nem egyéni, hanem kollektiv lesz, az egyes uttörő-örsök kollektiván dolgozzák ki az írásban megadott kérdésekre feleleteiket és ugyancsak írásba foglalva juttatják el a verseny rendezőségéhez. minden budapesti kerületben jutalmat kapnak azok az örsök, amelyek a nyolc fordulóban valamennyi kérdésre helyes választ adtak. az egyes kerületek legjobb örsői azután - előreláthatóan áprilisban - nyilvános, szóbeli vetélkedőn döntik el az elsőség kérdését./mti/

-. -

bb 15. urn adó-vevő hálózattal látják el a fővárosi közművek központjait, nagyobb telepeit és több mozgó alakulatát

i hbj/lk-lm vg

1963. augusztus 7.

nagy átmérőjű víz- és gázcső-törés, nagyobb csatorna-szakadás, különböző műszaki hiba esetén a lehető leggyorsabban kell mozgósítani a közművek szerelőit. sok esetben a közművek - a víz-, a gáz-, a csatornázási művek-, a távfűtési-, a köztisztasági vállalat szerelői, dolgozói kölcsönösen gyorsan segítséget nyújthatnak egymásnak.
/folyt.köv./

10.50 /zs

- 18 -

Wc

bb 34. 32 négyzetméteres freskó a hógyészi általános iskolában

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 7.

ujváry lajos festőművész szülőfalujában, hógyészen a hunyadi jános általános iskolában háromrészes 32 négyzetméter területet elfoglaló falfestményt készít az országos képzőművészeti alap támogatásával. a művész tervei szerint az iskolai freskó első része a munkát, a második a művelődést, a harmadik pedig a játékot, a szórakozást ábrázolja majd a művészet jelképes nyelvén.

a falfestmény egyik érdekessége lesz, hogy „szereplői”, helybeliek lesznek, a festőművész ugyanis az iskola diákjai közül akarja kiválogatni majd a freskó modelljeit./mti/

-. -

bb 35. újabb korszerű gyűrűsfonógépekkel fejlesztik a miskolci pamutfonót

vid te vm ki

1963. augusztus 7.

a miskolci pamutfonót az elmúlt években 15 angol gyűrűsfonógéppel bővítették. az üzemfejlesztést az idén folytatják. ebben az évben már öt, korszerű, olasz gyártmányu - egyenként 400 orsót működtető - gyűrűsfonógépet szereltek fel, s az év végéig még négyet helyeznek üzembe. így az üzem teljesítménye mintegy 2-3 százalékkal növekszik. a fonal minőségének, s ezzel együtt a dolgozók munkakörülményeinek javítására két piheelszívó és lefúvó berendezést állítottak munkába, s az idén még hármat szerelnek fel./mti/

-. -

bb 37. nagy teljesítményű uszó vízkivételi- művet szerelnek a körösön

vid j vm ká

1963. augusztus 7.

a körös-vidék termelőszövetkezetei és állami gazdaságai évről-évre nagyobb területen rendezkednek be öntözésre. ehhez kíván segítséget nyújtani a vízgépészeti vállalat gyulai részlege. egymillió forint költséggel óriási uszóvízművet készítettek. a 6 nagyteljesítményű szivattyúval ellátott uszó vízkivételi-mű másodpercenként 4.8 köbméter vizet emel át az öntözőcsatornába. előnye, hogy a vízszint-ingadozás esetén is biztosítja az egyenletes öntözést. segítségével a körösök mentén összesen 4 és félezer holdnyi területen öntözhetnek. a vízkiemelő-művet a körösön, a gyomai hídfelel szerelik: a nehéz szivattyúkat daruval emelik a parttól az uszóvízműre. a vízgépészeti vállalat szerelői a berendezést augusztus 20-án adják át rendeltetésének./mti/

-. -

10.55/zs

- 19 -

Wc

bb 15. /urh adó-vevő...1.folyt./-lm

váratlan nehézségek jelentkezése esetén a közművek munkásszállásain tartózkodókat a helyreállítási munkálatokhoz lehetne irányítani, télen pedig például a közművek rendelkezésre álló tehergépkocsik átcsoportosításával meg lehetne gyorsítani a hótakarítást, a pár óra leforgása alatt jégkéreggel bevont utak szórását.

sajnos eddig sok kívánnivalót hagyott maga után a közművek együttműködése, kooperációja, a rendelkezésre álló munkagépeket nehézkesen lehetett egy-egy gyors helyreállítási munkához irányítani. ezen a helyzeten most változtatnak. a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága urh adó-vevő hálózattal rendelkező ügyeletet hoz létre. a fővárosi tanácsnak a közműveket irányító igazgatósága éjjel-nappal gyors kapcsolatot tud teremteni a közművek központjával, nagyobb telepeivel, sőt fontosabb mozgó alakulataival is, például a szerviz-kocsikkal. az urh hálózat szereléséhez rövidesen hozzálátanak, s az ősz végétől - a tél elejétől - már működik ez a központi irányítás./mti/

..-

bb 32. szépítik, tatarozzák a nógrád megyei iskolákat

vid zs/tné-lm zs

1963. augusztus 7.

az új tanév kezdetére megfiatalodnak a nógrád megyei iskolák is. az általános és középiskolák tatarozására, felújítására a megyében több mint 3.5 millió forintot költenek. a szülői munkaközösségek a tantermek rendbehozatalából, a tanévkezdés előtti nagytakarításból vállalnak részt, így szeptember 1-én új köntösbe öltöztetett, feldiszipított iskolák várják majd nógrád megye több mint 34000-es diákseregét./mti/

..-

11.10/zs

- 20 -

KE

bb 36. első tapasztalatok az építőipari normarendezésről - júniusban nem csökkent az átlagkereset

1 sb/sze vm vg

1963. augusztus 7.

az építőiparban hat év után júniusban került sor általános normarendezésre, mert az utóbbi években felhasznált új építési módszerek és sok új gép alkalmazása miatt elavultak a korábbi előírások. a régi kereset-elszámolásnál általánosan bevett szokás volt az, hogy minden műszaki alapot nélkülöző utólagos bérkiegészítéssel kerekítették fel a fizetéseket. így tehát az el nem végzett munkáért is bért, vagyis közismert nevén „homokot”, számoltak el. ez az eljárás rontotta a munkaerőpiacot, lazította a munkafegyelmet. a június 1-től bevezetett új norma megszünteti ezeket a lazaságokat. a szakemberek százai két évig dolgoztak azon, hogy a norma minden előírása műszakilag megalapozott legyen. ezenkívül 25 százalékkal emelték a teljesítmény-elszámolást meghatározó alapórabért, így tehát már utólagos bérkiegészítés „homokolás”, nélkül érhetik el a dolgozók a korábbi átlagkeresetet.

az új normák alapján kifizetett júniusi bérek azt mutatják, hogy a rendezéshez fűzött remények beaváltak. az átlagkereset nem csökkent, sőt ez év júniusában 3.4 százalékkal volt nagyobb mint múlt év azonos időszakában. a téli elmaradás pótlása miatt sok rendkívüli túlórárt fizettek ki, de ha ezt leszámítják, akkor is 2.3 százalékkal vagyis 40 forinttal volt több az átlagos kereset. júniusban javult a munkaszervezés az építőiparban. az évi vállalatok termelési és termelékenységi előirányzatuknak eleget tettek, a dolgozók az új normákat átlagosan 110 százalékra teljesítették. ennek viszont az a szépséghibája, hogy több építkezésen egyes munkaműveletek elhagyásával, a technológiai fegyelem megsértésével érték el a túlteljesítést, tehát a valóságban 110 százaléknál kisebb az eredmény.

a vállalatok egy része mechanikusan értelmezte az új rendelkezéseket. több szakmában a csupán irányértéknek megjelölt normát is kötelező érvényűnek tekintették, s nem a helyileg alkalmazott technológiának megfelelően határozták meg az új előírást. ilyen félreértés miatt fordult elő egyes munkahelyeken, hogy csökkent a gépi vakoló brigádok keresete. sajnos sok építkezésen a munkaszervezés lazasága miatt, a hiányos műszaki előkészítés következtében nem tudták még teljesíteni a normát a brigádok. az eddigi tapasztalatok alapján az építkezéseken a munkaidő mintegy tíz százalékát nem használták ki a rossz műszaki előkészítés, szervezetlenség miatt. ezért történt meg fejeér megyében, hogy husz vakológmunkást dolgoztattak olyan habarcsszivattyunál, amely csak 12 embert tud ellátni elegendő habarccsal. a munkaidő negyven százalékát nem használhatta ki a brigád, s természetesen csökkent a kereset.

/folyt.köv./

11.15 /zs

- 21 -

KE

/bb 36. első.....1.folyt./vm

az építőiparban ez az új norma az első, amely a részletes technológiai utasítást is tartalmazza. a vállalatok jelentős része azonban eltekintett ezektől az előírásoktól, ami kétes értékűvé tette kereseti elszámolásukat. így még mindig előfordult a régi hiba, hogy el nem végzett munkaműveletre is bért fizettek.

az új norma megszüntetett bizonyos kereseti aránytalanságokat. korábban a fél éves átképzés után elsajátítható vasbetonszerelő és állványozó szakma munkásai sokkal többet kerestek, mint a jóval nagyobb szaktudást igénylő kőműves és ács-szakma dolgozói. most helyre állt a helyes arány. a vállalatoknál sok helyen még külön brigádban dolgoznak a kőművesek és a segédmunkások. ez az elkülönülés eddig a keresetben nem jelentett problémát, hiszen az utólagos bérkiegészítés sok lazaságot eltakart. most azonban csökken a kőművesek és a segédmunkások keresete is, ha az előírt feladatot a szükségesnél több segítővel végzik el. ez természetes, hiszen az adott építési feladat teljesítéséért járó munkabért több részre kell osztani. a zala megyei építőipari vállalatnál a bérszámfejtők érdekes számításokat végeztek, amelyekből kiderült, hogy az elkülönült brigádok tagjai átlagosan több mint száz forinttal növelhetnék keresetüket, ha egyes csoportban dolgoznának és a felesleges munkaerőt más munkahelynek adnák át. az építőipar most különösen nagy létszámproblémákkal küszködik, de ha a különálló csoportok egyesülnének, akkor mintegy kétezer dolgozóval lehetne enyhíteni a létszámhiányt az építkezéseken.

a bérrendezés kezdeti nehézségeinek alapján még korai lenne messzemenő és végleges érvényű következtetéseket levonni. ezért az építésügyi minisztérium munkaügyi főosztálya és az építők szakszervezete hosszabb időszak után, három havi keresetelszámolás alapján összesíti a tapasztalatokat és szükség esetén még az idén központi intézkedéseket tesz./mti/

- . -

bb 39. elgondolkoztató nyári mérleg debrecenből: eddig 200 fuldoklót kellett kimenteni a debreceni strand vizéből

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 7.

a debreceni nagyerdei uszodában a mélyviznél két uszómester is ügyel a rendre, a fürdőzők testi épségére. forgalmasabb, melegebb napokon bőven akad munkájuk, mert gyakran azok is a mélyvizbe merészkednek, akik egyáltalán nem, vagy csak kevéssé tudnak uszni. a nagyerdei uszoda eddigi nyári mérlege szerint ebben az idényben 200 fuldoklót kellett kimenteni a vízből. a 200 figyelmetlen, gondatlan strandoló között jóval kevesebb volt a gyerek, mint a felnőtt.
/mti/

- . -

11.17 /zs

- 22 -

KE

bb 38. himlőtoltás évszázadokkal ezelőtt - a népi felismerésektől Jenner korszakalkotó felfedezéséig - himlőjárványok egykor és most

1 ms/hné vm sr

1963. augusztus 7.

a himlő, amely az utóbbi években több ízben Európában is felbukkant, - egyik évezredes veszedelme az emberiségnek. keleten már időszámításunk előtt néhány évszázaddal nagy himlőjárványok pusztítottak. valószínűleg kinából perzsián és izraelen keresztül haladt a betegség Európa felé, ahol a tizenegyedik és tizenkettedik században vonta magára a figyelmet, amikor a kereszties hadak nagy tömegben behurcolták. azóta, egészen a tizennyolcadik század végéig, rendszeresen visszatértek a nagy himlőjárványok, amelyek a pestis mellett a lakosság legveszedelmesebb ellenségei voltak. különösen nagy méreteket öltöttek ezek a járványok a tizennyolcadik században, amikor a mai Németország területén évente 70.000, Franciaországban 30.000 ember halt meg himlőben és a megbetegedettek száma ennek legalább tízszerese lehetett. sok járvány dúlt hazánkban is, főleg a tizenhetedik és tizennyolcadik században. a betegség a legmagasabb köröket sem kímélte. 1774-ben tizenötödik Lajos francia király esett áldozatául és 50 év Leforgása alatt tíz Habsburg-sarjat emésztett meg a kór.

a betegség ragályos voltát nagyon hamar felismerték. Abu Bekr Muhammed ben Zakarijja el-Razi, az egyik legkiválóbb arab orvos 900-ban valósággal klinikai leírását adta. a betegség terjedését füstöléssel, a betegek ruháinak elégetésével, vesztegzárral próbálták megakadályozni, elterjedt módszer volt az is, hogy a kimosott ruhanemüket, tárgyakat huzamosabb ideig kitették a napra.

az immunizálás gondolata is hamar testet öltött. miután megfigyelték, hogy a himlő kiállása megvéd az újabb megbetegedéstől, mesterségesen idéztek elő enyhébb lefolyású himlőt. a kínaiak erre még jóval a betegség Európában történt megjelenése előtt rájöttek. a betegek himlőhólyagocskáiból nyert folyadék, vagy a hólyagocskák elszáradás után képződött és porrá tört porok voltak az első kezdetleges oltóanyag, amelyet Kinában az orrba helyezett vattával, később másutt a mai védőoltáshoz hasonlóan, karcolással juttattak a szervezetbe. ez a módszer különösen Európában, főleg a Balkánon terjedt el népszokásként, de a tizennyolcadik század elejétől egyre szélesebb körben alkalmazták nyugat-Európában is. sokan féltek azonban tőle, és nem is indokolatlanul, mert Angliai tapasztalatok szerint minden ezer oltott közül négy meghalt.

a nagy Angol orvos, Jenner korszakalkotó felfedezése, amely az emberiség kezébe adta a betegség teljes kiirtásának lehetőségét is, ugyancsak egy népi tapasztalaton indult el.
/folyt.köv./

11.25 /zs

- 23 -

KE

/bb 38. himlőoltás.....1.folyt./vm

Jenner még orvostanhallgató korában hallotta egy asszonytól, hogy ő nem kaphatja meg a himlőt, mert tehénhimlőn esett át. Jenner kísérletei azután kimutatták, hogy az emberre sokkal kevésbé veszélyes tehénhimlő-vaccina teljes védeltséget nyújt. Jenner 1798-ban tette közzé felfedezését és már a következő évben megalkult az első himlő elleni oltóintézet, majd rövid néhány év leforgása alatt egész Európában elterjedt a himlő elleni védőoltás. Magyarország az elsők között volt a nagyjelentőségű találmány át vételében: magyar orvosok már 1801-től oltottak. A legtöbb európai állam még a múlt század elején, vagy a közepén bevezette a kötelező védőoltást. Az eredmény az lett, hogy 1871-1872-től megszűntek az általános európai himlőjárványok és a századvégi fiatalabb orvosnemzedék a gyakorlatban már nem találkozott himlővel. Továbbra is fennmaradt azonban a betegség az elmaradott országokban, főleg Indiában és Pakisztánban.

Ujabb ismételt európai megjelenése részben a technika fejlődésének köszönhető. A repülőgép korában néhány órára zsugorodott le az utazási idő, amihez hajón hetek kellettek. Minthogy a betegség lappangási ideje körülbelül két hét, előfordulhat, hogy egészségesnek látszó emberek fertőzést közvetítsenek, annyival inkább, mert a himlőoltás csak három évig nyújt teljes védeltséget, azon túl fokozatosan csökken a védeltség, továbbá néhány európai országban - köztük a védőoltás hazájában Angliában - ma sem kötelező a himlőoltás, ma azonban már lényegesen mások a himlő elleni küzdelem feltételei, mint a Jenner felfedezése előtti századokban. Ha néhány hónapon belül egy-két tucat megbetegedés fordul elő, - mint most Lengyelországban, vagy Svédországban - szinte az egész világ megmozdul, emberek tízezreit helyezik megfigyelés alá, szükség esetén százezreket és milliókat oltanak be és mint a tapasztalat mutatta, ilyen módon eddig mindig sikerült is a tulajdonképpeni járványoknak elejét venni. A teljes megoldás az lesz, amikor minden ma még fejletlen ország egészségügye olyan színvonalra emelkedik, hogy az egész lakosság áttesik a himlőoltáson.
/mti/

11.25 /zs

- 24 -

bb 40 . uj lendülettel a müveltebb fiatalokért - a kiszervezetek tervei a következő hónapokra

i di/lk-lm sr

1963. augusztus 7.

A nyári „uborkaszezon”, végeztével a kiszervezetek szerte az országban új lendülettel kezdenek a szövetség nagyszerű céljainak valóra váltásához. Az eddiginél is sokrétűbb tevékenységet kívánnak kifejtteni azért, hogy öt év alatt az ifjuság többsége a jelenleginél egy fokkal magasabb képzettséget szerezzen, ne legyen hazánkban olyan fiatal, aki az általános iskola 8. osztályának befejezése előtt abbahagyja tanulmányait; a fiúk és lányok új tömegei végezzék el a középiskolát. A legnagyobb figyelmet a vegyiparban, a gépiparban, az építőanyagiparban, az építőiparban, a mezőgazdaság gépesítésében és az állattenyésztésben dolgozó fiatalok továbbtanulására fordítják.

ugyszólván mindenütt részt vesznek azoknak a tanulási bizottságoknak a munkájában, amelyek a párt, valamint az állami és társadalmi szervek erőt egyesítik. ahol nincs még ilyen testület, ott kezdeményezik megalakítását. Számba veszik a területükön dolgozó fiatalok iskolai, szakmai képzettségét, s tájékoznak céljaikról, tanulási elképzeléseikről. Arra törekednek, hogy meggyőzzék őket a továbbtanulás szükségességéről és mindent megtesznek azért, hogy ehhez meglegyenek a megfelelő feltételek. A jövőben még több támogatást adnak majd a szakmunkások, a technikusok és mérnökök általános műveltségének gyarapításához is.

A kiszervezte kezdeményezte, hogy képviselői kapjanak teljes jogú helyet a munkás-, termelőszövetkezeti és művészeti akadémiák irányításában és társadalmi vezetőségeiben. A cél: az ismeretterjesztésnek ezek a formái az eddiginél sokkal hatékonyabban járuljanak hozzá a fiatalok egészségesebb emberré válásához. ahol lehetőség van rá, a fiatalok igényeinek és életkori sajátosságainak megfelelően - megalakítják az ifjusági tagozatokat. azokban a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban pedig, amelyekben nem nyílnak új szakmunkásképző tanfolyamok, vagy tsz-akadémiák, - a kiszervezés részeként - meghirdetik a mezőgazdasági kérdések tanfolyamát.

/folyt.köv./

12.15 /zs

- 25 -

bb 40. /uj lendülettel...1.folyt./-Lm

a városi és falusi mozik egy részében - a filmfőigazgató-sággal, a mokép-pel, a tit-fel és az ifjúsági filmbizottsággal együtt - ifjúsági filmklubokat alakítanak. ezek a fiatalok esztétikai ismereteinek bővítésével egyidejűleg új lendületet adhatnak az amatőr film-mozgalom fejlődésének. továbbra is megtartják az ismeretterjesztés játékos formáját, a szellemi vetélkedők országsszerte népszerűvé vált sorozatát, s azokban a művelődési otthonokban és ifjúsági klubokban, ahol erre lehetőség van, megalakítják a televízió barátainak körét. ennek tagjai rendszeresen megvitatják a látott filmeket, színházi közvetítéseket, tv-játékokat, s számtalan formában kamatoztatják majd az új művészeti ág sajátos ismeretterjesztő, népművelő szerepét./mti/

..-

bb 42. függesztett váltvaforogató, ekefej gyártását kezdték meg salgótarjánban

vid lk-lm ki

1963. augusztus 7.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár konstruktöreinek tervei alapján az év elején új típusú, ugynevezett függesztett, váltvaforogató traktoreke gyártási kísérletei kezdődtek meg a mosonmagyaróvári gépgyárban és a salgótarjáni acélárugyár gazdasági szerszámgyárában. mosonmagyaróvárott az eke kocsiszerkezetét, salgótarjánban pedig az ekefej gyártását készítették el. salgótarjánban a napokban készült el a mintapéldány. szerdán az új típusú eke alkatrészeinek gyártása is megkezdődött. az eke nagyteljesítményű lánctalpas traktorokhoz készül. előnye, hogy egyetlen barázdában, tehát felesleges fordulatok nélkül, szánthatnak a lánctalpas traktorok. a négy ekefej közül kettő szánt, míg a tábla végén, visszafelé jövet az addig függesztett másik két ekefej mélyed a földbe. a függesztett váltvaforogató eke első néhány száz példányát már szeptemberben megkapják mezőgazdasági nagyüzemeink. az év végéig 2 900 ekefejet gyártanak./mti/

..-

12,26 /zs

- 26 -

AE

bb 41. ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t hi/tm vm hk

1963. augusztus 7.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdán ülést tartott. többi között megtárgyalta a népművelési osztály tájékoztató jelentését a fővárosi tanács felügyelete alá tartozó színházak működéséről az 1962-63-as idényben. a jelentés szerint az elmúlt évadban a tanácsi színházak műsora téma és színvonal tekintetében egyaránt fejlődött a megelőző évhez viszonyítva. több új magyar drámát mutattak be, s figyelemre méltó az előrehaladás az ifjúsági és a gyermekelőadások számában, színvonalában és látogatottságában is. különösen az állami bábszínház érdemel ezért dicséretet.

részletesen foglalkozott a jelentés a tanácsi színházak műszaki állapotával, az épületek, a berendezés felújításának problémáival.

az ülésen szó esett arról is, hogyan lehetne az igényeknek megfelelően átalakítani a citadellában működő turistaszállót, s milyen összegek szükségesek az újabb járulékos építkezésekhez, például vendéglátóipari üzem, ajándékbolt stb. létesítéséhez.

a végrehajtó bizottság ezután egyéb ügyeket tárgyal./mti/

..-

12.27 /zs

- 27 -

AE

bb 43. csehszlovák vándorzászlót nyertek a hegyeshalmi vasutasok

vid lk-lm ki

1963. augusztus 7.

a hegyeshalmi vasutállomás és a csehszlovák rusovce határállomás vasutas dolgozói évek óta versenyeznek. az idei első félév eredményét a napokban értékelték hegyeshalomban, ahová öttagú csehszlovák vasutas küldöttség érkezett. megállapították, hogy a hegyeshalmiak az elmúlt időszakban különösen a tehervonatok menetrendszerű közlekedtetésében és a kocsi-tartózkodás csökkentésében megelőzték a csehszlovákokat és az adminisztrációs munkájuk is jobb volt. ezért elnyerték a pozsonyi vasutigazgatóság vándorzászlóját, amit falvai ferenc hegyeshalmi állomásfőnök vett át./mti/

--

bb 44. a finn agrárpárt küldöttségének látogatása fehér lajosnál

k cs/j-lm ká

1963. augusztus 7.

a finn agrárpárt 6 tagú küldöttsége, amely a szövetszervezők országos szövetségének vendégeként tartózkodik hazánkban - pekka silvolának, a finn agrárpárt országos titkárnak vezetésével szerdán tisztelgő látogatást tett a parlamentben fehér lajosnál, az mszmp politikai bizottsága tagjánál, miniszterelnök-helyettesnél. a küldöttséget a látogatásra elkísérte szirmai jenő, a szövetség elnöke.

a finn vendégek eddig somogy és heves megye több mezőgazdasági kutató intézetét, mezőgazdasági termelő üzemét keresték fel, s tanulmányozták a földművelésszervezeti irányító szervek munkáját. a közeli napokban ellátogatnak csongrád és bácskiskun megyébe./mti/

--

13.15 /zs

- 28 -

KE

bb 53. hagymapor és „morzsolt”, hagyma készül szegeden

vid /lk-lm ki

1963. augusztus 7.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat hatalmas szalagrendszerű szárítóberendezéseit hagymaszárításra is hasznosítják. az üzemben már megkezdődött a hagymaszezon, s az idén mintegy kétszázhusz vagon világhírű makói hagymát tartósítanak. ennek nagyobb részét nyugati országok megrendelésére szállítják.

most újabb berendezéseket készítenek, mert különleges megrendeléseket kívánnak kielégíteni. az egyik nyugati cég például „morzsolt”, hagymát kér. ez azt jelenti, hogy a hagymát szárított állapotban, a morzsolt tengerihez hasonló formára kell kialakítani. új cikk lesz a hagymapor is, amelyhez ugyancsak megfelelő őrleberendezést készítenek.

a különlegesen feldolgozott szárított hagymát öt kilogrammos polietilén zsákokban, illetve diszes dobozban szállítják külföldre./mti/

--

14.55

- 29 -

KE

bb 47. másodpercenként 2 köbméter víz párolog el a keleti főcsatornából

vid j vm ká 1963. augusztus 7.

alacsony a tiszta vízállása, a keleti főcsatorna mégis jól bírja a kánikulai hőséget: a vízzel bőségesen ellátott meder maximális üzemeltetést biztosít az öntözőfürtöknek. a csaknem 100 kilométer hosszan húzódó mesterséges folyam éjjel-nappal töltődik: másodpercenként 35 köbméter víz áramlik a főcsatornába. a kánikulában a vízpárolgás növekedett ugyan, de ez nem jelent komolyabb vízvesztést. másodpercenként 2 köbméter víz illan el a főcsatornából. ennek nagyrésze a levegőbe párolog, de van némi vízvesztés a talaj elszívó hatása következtében is. ez viszont jótékony vízvesztés, mert a főcsatorna mentén levő partvédő füzesek és erdősávok kapnak ezzel „lábvizet”. a talaj elszívó hatása mintegy 100 méternyire érezteti hatását, üdező a növényzet ezen a területen. a szakemberek szerint a keleti főcsatorna minden nehézség nélkül átvészeli a tiszta vízszegénységét, óvatosságból azonban elkészítették a víztakarékossági tervet, amelyet abban az esetben léptetnek érvénybe, ha a tiszából nem tudnának másodpercenként 35 köbméternyi vizet átmenelni a főcsatornába./mti/

- . -

bb 48. szárazon hevernek a tutajok a tiszta medrében

vid j vm ká 1963. augusztus 7.

a keletbükki erdőgazdaság ártéri erdőségeiből az idén is több ezer köbméter nyárfát termelnek ki papírfának. a csaknem méter vastag farönköket a szolnoki és a szegedi feldolgozó üzemeknek küldik. a fát a gazdaságosabb szállítás érdekében a tiszán usztatják le. egy szállítmány már leuszott tavasszal a vizen, a második szállítmány azonban az alacsony vízállás miatt tiszafürednél elakadt. mintegy 300 köbméternyi, 80-100 centiméter vastagságú, 25-30 méteres szálfák hevernek a folyó medrében./mti/

- . -

14.00/Lm

-30 -

102

bb 45. időjárásjelentés

tm-lm bs

1963. augusztus 7.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 7-én, szerdán 13 órakor:

a nagy meleg mérséklődik

közép- és délkelet Európában továbbra is száraz, igen meleg az idő. Európa többi részein változékony, az évszakhoz képest hűvös az időjárás. hazánkban tegnap országsszerte 10-14 órán át sütött a nap, esőt sehonnán sem jelentettek. a hőmérséklet napközben 31-34 fokig emelkedett, ma hajnalban az észak-keleti határszélen 14-16, máshol 17-22 fokig hűlt le a levegő. ma már a koradélelőtti órákban a hőmérséklet többfelé elérte a 30 fokot. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 26.6 fok volt, 4.8 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 32 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 25 fok.

várható időjárás csütörtök estig: felhősebb idő, több-helyen zivatar, eső. mérsékelt, a zivatarok idején élénkebb szél. a hőség nyugaton megszűnik, keleten mérséklődik. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 17-20, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 29-32, nyugaton 25-28 fok között.

a duna vízállása ma reggel 192 centiméter./mti/

- . -

bb 49. elindult a háromezredik vagon zöltség heves megye termelőszövetkezeteiből

vid j-lm ká

1963. augusztus 7.

heves megye zöltségtermő tájain az áruforgalom ezekben a napokban érte el tetőfokát. minden előző évinél többet, naponta 130 vagon zöldséget szállítanak a közös gazdaságok hazai és külföldi piacokra. az idei nyár különösen kedvezett a zöltségféléknek, így számos áruféleségből rekordtermést értek el. korai paradicsomból eddig több mint 700 vagonnal értékesítettek, a híres hevesi dinnyéből pedig 370 vagonnal került már piacra. az idén körülbelül kétszerannyi zöldséget értékesítettek a termelőszövetkezetek, mint a múlt év hasonló időszakában. szerdán utnak indították a hevesi tájakról a háromezredik vagon zöltséget./mti/

14.15/Lm

-31-

102

bb 46. atomcsend jánossy Lajos akadémikus nyilatkozata

i ms/tm-lm sr

1963. augusztus 7.

Jánossy Lajos akadémikus, a magyar tudományos akadémia alelnöke az atomcsend-egyezményről a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a három atomhatalom moszkvai megegyezésének magam is igen nagy jelentőséget tulajdonítok. örülök neki, mint ember, az emberiség nagy családjának egyik tagja és örülök neki, mint a tudományok művelője. fizikus vagyok, s így közelről ismerem a

pusztításnak és az építésnek azokat a szinte korlátlan lehetőségeit, amelyeket ez a szó: „atom”, magában rejt. számomra különösen érthetetlen, hogy a világon akadnak tudósok és politikai vezetők, akik az atomcsendről szóló egyezményt - még ha az csak részleges is - nem a józan ész diadalának és az emberi vágyak megvalósulásának érzik, hanem nehézségeket akarnak gördíteni a békére irányuló hasonló megegyezések útjába.

- véleményem szerint minden ember érdeke, hogy az atomenergiát ne az élet pusztítására, hanem az élet szebbé, teljesebbé tételére, az emberiség javára használják fel. elég csak arra gondolni, hogy már az eddigi kísérleti robbantások is jelentősen megnövelték az emberiséget érő sugárterhelést, a levegő, a föld, a víz, a növények, az élelmiszerek egyrésze radioaktív anyagokkal fertőződött. ez a sugárzás-mennyiség ugyan ma még nem veszélyes az egyének egészségére, de ki tudja megmondani, hogy hosszú időn át milyen hatásai lehetnek, főleg örökléstanilag szempontból. itt volt tehát az ideje a megegyezésnek és ismétlem, csak örülni lehet annak, hogy a három nagyhatalom ezt a lépést megtette.

- természetesen sok a megoldatlan, vitás kérdés. nem lehet mindent egy csapásra megoldani, de az emberiség érdekében el kell kezdeni ezt a munkát. éppen ezért a moszkvai megegyezést csak kezdetnek tekintem és bizom benne, hogy az út, amelyre a három nagyhatalom az atomcsend-egyezménnyel lépett, az atomenergia katonai felhasználásának teljes kiküszöböléséhez, az általános leszereléshez vezet. még a tudósok számára is beláthatatlan perspektívát nyitnak egy ilyen átfogó megegyezés az atomenergia békés felhasználása, a természettudományok fejlődése, az emberiség boldogulása előtt. hosszabb távlatban nyilván lehetővé válnék a katonai kutatásokra fordított erők átcsoportosítása az élet védelmére, az emberiség javát célzó kutatásokra.

/folyt.köv./
14.31/ szb

-32-

bb 46. /atomcsend....1.folyt./-lm

a jelenleg hadi felkészülésre fordított összegek felszabadulása, s a pusztítás helyett az élet szolgálatába állítása új aranykort, a békés atomkorszakot nyitná meg az emberiség előtt. ehhez azonban az atomkorszak emberének számüznie kell szótárból és gondolkodásából az erőszak, a háború, a kizsákmányolás fogalmait, s meg kell teremtenie a kölcsönös jóakaratot és bizalmat légkörét. az atomcsend-egyezmény azzal a reménnyel tölt el, hogy ez valóra válhatik - fejezte be nyilatkozatát Jánossy Lajos./mti/

..-

bb 52. kiválóan dolgoztak a kombájnosok - kevesebb cséplőgépet kellett munkába állítani baranyában

vid j-lm ká

1963. augusztus 7.

a baranyai határban szerdán az utolsó táblákról is lekerült a kalászosok termése. érdekes, hogy tavaly is ugyanezen a napon - augusztus 7-én - végeztek a megyében a gabona betakarításával. csakhogy az aratás múlt évi és idei befejezése között nagy a különbség. akkor az aratás utolsó napján a termésnek alig egyharmada volt elcsépelve, most pedig mintegy kétharmada már a magtárakban van.

a betakarítás során kitűnőre vizsgáztak a baranyai traktorosok. a kalászosoknak - a tervezett 84 százalék helyett - 93.5 százalékát gépek takarították be. különösen jól dolgoztak a kombájnosok. az szk típusu szovjet kombájnosok például átlagosan 430 hold gabonát arattak le és csépeltek el, egyenként 70 holddal többet a tervezettnél. két kombájnos teljesítménye meghaladja a 100 vagon is: a palotabozsoki till márton 109 vagon és a bolyi teppert Mihály 103 vagon gabonát csépelte el. a terv szerint az arató-cséplőgépeknek összesen 52 000 hold termését kellett volna betakarítaniuk a mostani nyáron. a nagy melegben hősiességgel helytálló kombájnosok kereken 13 000 holddal teljesítették ezt a tervet. így módon 100 cséplőgép idénymunkáját végezték el, és ezért az előirányzott 326 cséplőgép helyett csak 230-at kellett most munkába állítani. a cséplés egyébként az utolsó szakaszába lépett: kilátás van arra, hogy augusztus 15. és 20. között megyeszerte végeznek ezzel a munkával. a kombájnszerűkről és a cséplőgépekről szakadatlanul ömlik a gabona a malomipari és a terményforgalmi vállalat átvevő-helyeire. eddig 650 vagon árpa és 2 500 vagon buza gyűlt be a baranyai magtárakba./mti/

14.45/szb

..-

33

bb 50. az alacsony vízállás ellenére zavartalan az öntözés -
87.000 hold kap mesterséges csapadékot szolnok megyében

vid j vm ká

1963. augusztus 7.

a tikkasztó kánikulában fokozott vizingénnyel lépnek fel a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok szolnok megyében. a folyók, a tiszta, a zagyva, a tarna és a körös vízállása viszont alacsony, ezért az öntözés nagy erőfeszítéseket kíván. a vízkivételi művek napi üzemelési idejét 24 órára nyújtották meg, ugyanakkor az öntözővíz minden literjére vigyáznak, hogy ne szivároгjon el, s rendeltetési helyére, a művelt földekre kerüljön. az öntözőcsatornákat már az éjszakai órákban feltöltik. a csatornák mentén rendkívüli figyelőszolgálatot szerveztek, s ha valahol szivárgást észlelnek, nyomban eltömitik a réseket. szombat délután és vasárnap is teljes üzemet tartanak a vízkivételi-művek. ekkor a halastavak és holtágak megcsappant vízkészletét pótolják. ezekben a napokban igénybe veszik a belvízátemelő szivattyukat is: jelenleg már 70 ilyen berendezés ontja a vizet a földekre. a vízügyi igazgatóság az alacsony vízállás ellenére is biztosítja a mezőgazdasági nagyüzemek vízszükségletét. eddig - a múlt év azonos időszakának teljesítményét meghaladva - 87.000 hold kapásvény, rizs, kertészet, rét és legelő kapott mesterséges csapadékot./mti/

- . -

bb 51. megkezdődött a „szüret”, a szeged környéki fűszerpaprika-ültetvényeken

vid vm ká

1963. augusztus 7.

korállpiros paprikacsövek milliói viritanak már a szeged környéki fűszerpaprika-táblákon. érik az új termés a hat és fél-ezer holdas területen, s a szokásosnál mintegy két héttel hamarabb megkezdődött a „paprikaszüret”. a korai betakarítás lehetőségét elsősorban maguk a tsz-ekbe tömörült „paprikás”, parasztemberek teremtették meg azzal, hogy szakítottak az évszázados hagyományai, a késői kiültetéssel. a palánták a szokásosnál két héttel hamarabb kerültek ki a szántóföldekre. a termeltető vállalatától kapott 6 nagy teljesítményű vándor öntözőberendezés mintegy 1100 holdon a legszükségesebb időpontban, a terméskötéskor bocsátott „esőt”, a paprikaföldekre. általában kedvezett az időjárás is, s így a tavalyinál 25 százalékkal nagyobb fűszerpaprikatermésre számítanak az egész körzetben.

az ideai első szállítmány szőregről érkezett a feldolgozó vállalat telepére, a következő napokban pedig a legnagyobb „paprikás”, faluban, röszkén is megkezdődik a szüret. az ottani lenin tsz 250 holdjáról átlagosan 35 mázsás termést takarítanak majd be. /mti/

14.55/szb

- . -
34
- ■ -

He

bb 54. izzad a főváros

1 sl/lk/m/vg

1963. augusztus 7.

budapesten szerdán háromnegyed kettőkor 33,8 fok meleget mértek, ennél melegebb csak június 28-án volt. budapest lakosságának izzadása azonban most szerdán érte el a rekordot, mert a korábbi páradusabb, szubtrópusi légáramlatot szaharai eredetű száraz meleg váltotta fel, ami fokozta az izzadást, s ezzel némileg elvitézet számításai szerint szerdán a nappali órákban a fővárosban több mint két liter veritékot izzadott egy-egy ember, háromszor-négyszer annyit, mint a megszokott időjárási viszonyok között. a villamosvezetők és a kalauzok homlokáról azonban három-négy liter veritékot száritott fel a légáramlás, míg a kemencék és a hengersorok mellett izzadó dolgozók 6-7 liter vizet vesztek.

hozzávetőleges számítás szerint tehát budapest lakossága szerdán mintegy négy millió liter veritékot törölt le homlokáról. /mti/

- . -

bb 55. rizstermesztési tanácskozás a körösi állami gazdaságban

vid/gk/m/ká

1963. augusztus 7.

az alföld egyik legnagyobb rizstermesztő gazdaságában, a gyoma határában fekvő körösi állami gazdaságban, ahol jelenleg ezer holdon diszlik a rizs, szerdán országos jellegű tanácskozást rendezett a földművelésügyi minisztérium. az ország minden tájáról érkezett 60 szakember a határban tanulmányozta a rizstermesztés módszereit. figyelemre méltó újdonság a körösi állami gazdaságban az ugynevezett rétegvonalas rizstermesztés, beregszászi ferenc helyi főagronómusnak és takács ferenc, a békés, csongrád megyei állami gazdaságok igazgatósága öntözési agronómusának közös ujitása. az öntöző gátakat tereprendezés, nélkül építették meg, holdanként mindössze 4320 forint költséggel, ami pontosan fele a hagyományos módszerrel épített gátak költségeinek. ugyancsak újdonságnak számít a rizs vegyszerezése. az amerikából származó stam f-34-es vegyszer csaknem 100 százalékosan elpusztította a legveszedelmesebb rizsgyomot, a muhart.

a vendégek a gazdaság határában megtekintették a 25-30 mázsás átlagtermést ígérő, gyönyörű bugáju uzrosz 17-es szovjet rizst. a legkorábbi vetéseken már bólogatnak a rizskalászok. /mti/

- . -

15,50/m

- 35 -

le

bb 56. szekszárdon megkezdték a szabadság szálló korszerűsítését

vid/lk/m/ki

1963. augusztus 7.

szekszárdon megkezdték a szabadság szálló korszerűsítését. az átépítéssel korszerű szállót, éttermet, eszpresszót és büfét kap a város. a megújuló szálloda alagsorában hangulatos szekszárdi borkóstolót építenek. /mti/

bb 57. rekord-vizfogyasztás

i hbj/gk/m/vg

1963. augusztus 7.

tovább apadt a duna vízszintje, szerdán délben már csak 192 centiméter volt a vízállás budapestnél, ennek következtében jelentősen csökkent a partmenti kutak vízhozama. az igény viszont rendkívül nagy. a vízművek minden lehető elkövet a vízhozam növelésére. minden tartalék szivattyuegység működik, bekapcsolták a tartalékkutakat is. a legnagyobb segítséget azonban a felszíni vízmű jelenti. a 100 ezer köbméter teljesítményre méretezett felszíni vízmű ezekben a napokban folyamatosan 110 ezer, volt nap, amikor 130 ezer köbméter vizet adott. a napi vízfogyasztás szerdán rekordot ért el: 750 ezer köbméter vizet fogyasztott a főváros.

a vízművek igyekeznek továbbra is kielégíteni az igényeket. ha azonban tartós lesz a mostani kánikula, számolni kell kisebb-nagyobb nehézségekkel, különösen a belváros és a lágymányos magasabb házainak emeletein. a fővárosi tanács, látva, hogy alacsony duna-vízállás esetén a felszíni vízmű „termel”, a legbiztonságosabban, megteszi a szükséges intézkedéseket a felszíni vízmű további bővítésére. /mti/

bb 58. bensőséges ünnepségek egerben gárdonyi születésének századik évfordulóján

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 7.

egerben bensőséges ünnepségsorozaton emlékeztek meg gárdonyi géza születésének századik évfordulójáról. az ünnepségeken résztvett gárdonyi sándor, az író egerben élő idős fia is.

/folyt.köv./

16,40/m

- 36 -

1715. J. Zseli

bb 59. /bensőséges ... 1. folyt./ m

a gárdonyi ház falán emléktáblát lepleztek le, ahol dargai lajos, a városi tanács művelődési osztályának vezetője méltatta az egri remete életét, munkásságát. az emléktáblánál elsőnek kácsor jánosné, a városi pártbizottság titkára és kocsmár jános, a városi tanács elnöke helyezték el a kegyelet koszoruját, majd a városi és a megyei intézmények, üzemek, termelészövetkezetek és iskolák képviselői helyezték el koszorúikat és virágaikat a gárdonyi-ház falánál. koszoruzási ünnepség volt az egri vár főkán lévő gárdonyi-sirnál is. a neves megyei irodalmi kör vándorgyűlést rendezett egerben a városi művelődési házban, ahol okos miklós gárdonyi-kutató ismertette készülő gárdonyi életrajzának részleteit. /mti/

bb 60. ötvenhárom vagon görögdinnye érkezett

i n.j./j/m/ká

1963. augusztus 7.

a nagyvásártelepre szerdán 111 vagon és 248 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 13 vagon étkezési burgonya, 2 vagon fejeskáposzta, 12 vagon zöldpaprika, 1 vagon vegyes zöldsáru, 2 vagon vegyes gyümölcs, 3 vagon uborka, 7 vagon főzőtök, 3 vagon paradicsom, 3 vagon alma, 53 vagon görögdinnye, 3 vagon sárgadinnye, 6 vagon tojás és 3 vagon vágott baromfi.

szerdán a tömegáru a görögdinnye volt, amelyből 53 vagonnyi mennyiség érkezett az alföldről. a görögdinnyét kilónként 2.40, az ananász cukordinnyét 2, a turkesztáni és a togó-dinnyét 1.40, a csemegezöldsőt 9.80 forintért hozták forgalomba. a júliusban fogyasztói ára kilónként 2.80 forintra csökkent. a különleges minőségű rózsabarackot kilónként 3.60-6, a különleges minőségű őszibarackot osztályozva 6.20-11.20 forintért árusították.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának közlése szerint, csütörtökön a görögdinnyét kilónként 2 forintért, az első osztályú paradicsomot kilónként 1.80, a másodosztályút 1.10 forintért fogják árusítani. /mti/

16,45/m

- 37 -

1716. J. Zseli

bb 59. sunday usoro: a magyarország és nigéria között kibontakozó kulturális együttműködés is előbbre viszi a népek közötti megértés ügyét

t bi/tr vm sr

1963. augusztus 7.

szerdán utazott el budapestről sunday usoro, a külföldi kulturális kapcsolatok ápolására alakult nigériai társaság főtitkára.

sunday usoro, aki a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására csaknem kéthetét töltött hazánkban, magyar kulturális szervek és intézmények képviselőivel folytatott megbeszéléseket a két ország kulturális kapcsolatainak kibővítéséről.

- magyarországi látogatásom eredményeivel - mondotta elutazása előtt az mti munkatársának - nagyon elégedett vagyok. a szocialista országok kulturális életével nem először kerültem kapcsolatba. 1961-ben résztvettem a moszkvában tartott világifjúsági fórumon, majd körutazást tettem Lengyelországban, csehszlovákiában és bulgáriában. a szocialista országok segítsége nagyban megkönnyíti kulturális építőmunkánkat. pedig ezen a téren nem csekély feladatok előtt állunk. a 87 évig tartó gyarmati uralom idején a nemzeti történelem, nemzeti nyelv oktatása nem szerepelt iskoláink tantervében. 1960-ban, a függetlenség elnyerése után újjá kellett szerveznünk egész oktatási rendszerünket, s bár a tanítás - nyelvi nehézségek miatt - még mindig angolul folyik, szép eredményeket értünk el nemzeti kulturánk felvirágoztatásában.

a nyelvi nehézségekről szólva sunday usoro elmondotta, hogy nigériában három nyelvjárás, a hausa, az ibo és a yoruba nyelv a legelterjedtebb, de emellett még 47 dialektust beszélnek. komoly eredménynek tekinthető, hogy a három említett fő nyelvjárás, amelyek közül a hausa a legismertebb és nyelvtanilag is a legfejlettebb ha nem is oktatási nyelvként, de tantárgyként ma már helyet kapott az iskolákban.

- a népi zene, tánc és képzőművészet - mondotta a továbbiakban - természetesen a gyarmatosítás időszakában is tovább élt és művészeink közül többen világhírnévre tettek szert. Legismertebb festőnk és szobrászművésznőnk, ben onwunwu kiállításai például nagy sikert arattak párizsban, londonban és az egyesült államokban. remélem, hogy kulturális értékeinket - részben most lezajlott tárgyalásaim eredményeképpen is - magyarországon is egyre jobban megismerik majd. a többi között tárgyalásokat folytattam egy nigériai népdalkórusnak 1964-ben magyarországon tervezett vendégszerepléséről. nigériai diákoknak magyar egyetemekre küldéséről és a sportkapcsolatok előmozdítása céljából egy magyar labdarúgó csapat nigériai vendégszerepléséről ugyancsak szó esett a megbeszéléseken.

/folyt.köv./

17,10/m

- 38 -

17.10.20

/bb 59. sunday.....1.folyt./vm

- bizonyos vagyok benne, hogy országaink kibontakozó kulturális együttműködése is előbbre viszi a népek közötti megértés ügyét - mondotta befejezésül sunday usoro főtitkár./mti/

- . -

bb 61. ismét súlyos balesetet okozott a háboruból visszamaradt lövedék

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 7.

a napokban tardosbánya község határában, a mészégető kemence mellett capucha károly 9 éves kisfiú és öccse, a hét éves lászló játék közben aknalövedéket talált. a lövedék felrobbant, s mindkét gyermeket súlyosan megsebesítette. sérülésük nem életveszélyes./mti/

- . -

bb 63. havi önköltségszámítással teszik szervezettebbé a gazdálkodást veszprém megye termelészövetkezeteiben - az új számviteli eljárásokról tanácskoztak balatonfüreden

vid tné vm ká

1963. augusztus 7.

szerdán balatonfüreden veszprém megye közös gazdaságainak és irányító mezőgazdasági szerveinek pénzügyi és számviteli szakemberei az önköltségszámítás két éves eredményeiről tanácskoztak. a módszert 1962-ben vezették be 70 termelészövetkezetben, az idén számos új kezdeménnyel kibővítve már minden termelészövetkezetben alkalmazzák. sajátos módszert dolgoztak ki a veszprémi járás közös gazdaságainak állattenyésztési üzemágaiban. az országos gyakorlattól eltérően nem évenként összegezik az önköltség értékét, hanem havonta megfigyelik alakulását. a részletes elemző számítások rámutatnak a takarmányozási és üzemszervezési hibákra s így a havi adatok alapján azonnal változásokat eszközölhetnek. a tanácskozáson megjelent termelészövetkezeti szakemberek elismeréssel nyilatkoztak a módszerről.

az idei első félévi megyei összesítésből is értékes következtést vontak le a szakemberek. többek között megállapították, hogy a szarvasmarhatenyésztés magas önköltségének egyik oka, hogy a takarmányfelhasználás több helyen 40-50 százalékkal meghaladja az állatok szükségletét. helytelen a keményítő s fehérjearány, ami azzal magyarázható, hogy a kiegészítő takarmányokat nem gazdaságosan választják meg./mti/

- . -

17,44/m

- 39 -

17.44.20

bb 62. a tiszába zuhant 200 tonna súlyú vasszerkezet
vid gk vm ki 1963. augusztus 7.

a régi szolnoki tiszahíd bontása két héttel ezelőtt az utolsó stádiumba érkezett. a kétoldali medernyílások szétdarabolása után megkezdték a pillérek közötti főtartó mintegy 200 tonna súlyú vasszerkezetének leemelését. a tervek szerint a súlyos vas-tömeget hidraulikus rendszerekkel, egyben emelték volna le uszályokra. az emelési munkálatok meg is kezdődtek, de szerdán a kora délutáni órákban a főtartó hatalmas robajjal a tiszába zuhant. a főtartón tartózkodó munkások közül mindössze ketten sérültek meg könnyebben. a vizsgálatot megkezdték. /mti/

bb 68. a svájci államelnök köszöntőtvirata dobi istvánhoz
k küm hné vm sr 1963. augusztus 7.

willy spühler, a svájci államszövetség elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének svájc nemzeti ünnepére küldött üdvözlétéért. /mti/

bb 69. nasszer elnök választóvirata dobi istvánhoz
k küm vm hné sr 1963. augusztus 7.

gamal abdel nasszer, az egyesült arab köztársaság elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének az egyesült arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmával kifejezett jókívánságaiért. /mti/

bb 70. tito elnök választóvirata dobi istvánhoz és kádár jánoshoz
k küm vm hné vm sr 1963. augusztus 7.

joszip broz tito, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak és kádár jánosnak a jugoszláv népet sújtott természeti katasztrófa alkalmából kifejezett részvétnyilvánításért. /mti/

17,55/m

1821 Zseli

- 40 -

bb 64. a gyors-statisztika adatai szerint szerdán mintegy 50 ezer fürdőző kereste fel a budapesti strandokat

i hbj/gk/m/vg 1963. augusztus 7.

a meteorológiai intézet tájékoztatója szerint szerdán délután 4 órakor a meleg tulszárnyalta déli „teljesítményét”, 34.5 fokot mértek. természetesen aki csak tehetett, a strandokon keresett enyhülést. a hétköznapi ellenére - a gyors-statisztika adatai szerint - mintegy 50 ezer látogatója volt a budapesti strandoknak, fürdőzőknek. legtöbben - mint máskor is - a dagály strandon voltak, mintegy 17 ezren, a palatinus strandon körülbelül 10 ezer fürdőző élvezte a viszonylag hűs hullámokat.

a fővárosi fürdőigazgatóság elkészítette a nyár eddigi mérlegét is. a strandok nyitása óta az idén 2,490.000 vendéget üdvözölhettek a pénztárosok. 1962-ben a hasonló időszakig 1,660.000 volt a látogatók száma. ez egyben azt is mutatja, hogy az idei nyáron bőségszerűbben ontotta sugarát a nap, mint a múlt évben. /mti/

bb 65. figyelmetlen gyalogjárók, vigyázatlan vezetők - súlyos közlekedési balesetek

i bc/hné/m/sr 1963. augusztus 7.

a 6. kerületi dózsa györgy ut és délibáb utca kereszteződésében burlász lászló gépkocsivezető, gyalogosan, figyelmetlenül ment át az uttesten. egy személygépkocsi elütötte burlász lászlót, aki súlyosan megsérült. kórházba szállították. a 13. kerületi balzac utca és kresz géza utca kereszteződésében nagy lajos az ya 11-60 rendszámú tehergépkocsival - mert elmulasztotta az elsőbbségadást - összeütközött egy 12-es villamossal. a tehergépkocsiban utazó szabó sándor 43 éves rakodómunkás könnyű sérülést szenvedett. a 8. kerületi diószeghy sámuel utca és dugonics utca kereszteződésében kálmán györgyi, 9 éves tanuló álló autóbusz mögül, figyelmetlenül egy személygépkocsi elé szaladt. könnyebben megsérült, a madarász utcai gyermekkórházba vitték.

a 11. kerületi ménesi ut és szüret utca kereszteződésében schubrik márton az ab 04-78 rendszámú személygépkocsival - mert nem adta meg az elsőbbséget - összeütközött egy személyautóval. utóbbi utasa, lászló istván 42 éves gondnok, könnyebben megsérült és kórházba került. /mti/

18.-

1821 Zseli

- 41 -

bb 62. a tiszába zuhant 200 tonna súlyú vasszerkezet
vid gk vm ki 1963. augusztus 7.

a régi szolnoki tiszahíd bontása két héttel ezelőtt az utolsó stádiumba érkezett. a kétoldali medernyílások szétdarabolása után megkezdték a pillérek közötti főtartó mintegy 200 tonna súlyú vasszerkezetének leemelését. a tervek szerint a súlyos vas-tömeget hidraulikus rendszerekkel, egyben emelték volna le uszályokra. az emelési munkálatok meg is kezdődtek, de szerdán a kora délutáni órákban a főtartó hatalmas robajjal a tiszába zuhant. a főtartón tartózkodó munkások közül mindössze ketten sérültek meg könnyebben. a vizsgálatot megkezdték. /mti/

bb 68. a svájci államelnök köszöntőtvérata dobi istvánhoz
k küm hné vm sr 1963. augusztus 7.

willy spühler, a svájci államszövetség elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének svájc nemzeti ünnepére küldött üdvözlétéért. /mti/

bb 69. nasszer elnök választóvirata dobi istvánhoz
k küm vm hné sr 1963. augusztus 7.

gamal abdel nasszer, az egyesült arab köztársaság elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének az egyesült arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmával kifejezett jókívánságaiért. /mti/

bb 70. tito elnök választóvirata dobi istvánhoz és kádár jánoshoz
k küm vm hné vm sr 1963. augusztus 7.

joszip broz tito, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak és kádár jánosnak a jugoszláv népet sújtott természeti katasztrófa alkalmából kifejezett részvétnyilvánításért. /mti/

17,55/m

1821 Zseli

- 40 -

bb 64. a gyors-statisztika adatai szerint szerdán mintegy 50 ezer fürdőző kereste fel a budapesti strandokat

i hbj/gk/m/vg

1963. augusztus 7.

a meteorológiai intézet tájékoztatója szerint szerdán délután 4 órakor a meleg tulszárnyalta déli „teljesítményt”, 34.5 fokot mértek. természetesen aki csak tehetett, a strandokon keresett enyhülést. a hétköznap ellenére - a gyors-statisztika adatai szerint - mintegy 50 ezer látogatója volt a budapesti strandoknak, fürdőzőnek. legtöbben - mint máskor is - a dagály strandon voltak, mintegy 17 ezren, a palatinus strandon körülbelül 10 ezer fürdőző élvezte a viszonylag hűs hullámokat.

a fővárosi fürdőigazgatóság elkészítette a nyár eddigi mérlegét is. a strandok nyitása óta az idén 2,490.000 vendéget üdvözölhettek a pénztárosok. 1962-ben a hasonló időszakig 1,660.000 volt a látogatók száma. ez egyben azt is mutatja, hogy az idei nyáron bőségszerűen ontotta sugarát a nap, mint a múlt évben. /mti/

bb 65. figyelmetlen gyalogjárók, vigyázatlan vezetők - súlyos közlekedési balesetek

i bc/hné/m/sr

1963. augusztus 7.

a 6. kerületi dózsa györgy ut és délibáb utca kereszteződésében burlász lászló gépkocsivezető, gyalogosan, figyelmetlenül ment át az uttesten. egy személygépkocsi elütötte burlász lászlót, aki súlyosan megsérült. kórházba szállították. a 13. kerületi balzac utca és kresz géza utca kereszteződésében nagy lajos az ya 11-60 rendszámú tehergépkocsival - mert elmulasztotta az elsőbbségadást - összeütközött egy 12-es villamossal. a tehergépkocsiban utazó szabó sándor 43 éves rakodómunkás könnyű sérülést szenvedett. a 8. kerületi diószeghy sámuel utca és dugonics utca kereszteződésében kálmán györgyi, 9 éves tanuló álló autóbusz mögül, figyelmetlenül egy személygépkocsi elé szaladt. könnyebben megsérült, a madarász utcai gyermekórházba vitték.

a 11. kerületi ménesi ut és szüret utca kereszteződésében schubrik márton az ab 04-78 rendszámú személygépkocsival - mert nem adta meg az elsőbbséget - összeütközött egy személyautóval. utóbbi utasa, lászló istván 42 éves gondnok, könnyebben megsérült és kórházba került. /mti/

18.-

1821 Zseli

- 41 -

bb 66. felvétel egészségügyi szakiskolákba

i ms/gk/m/sr

1963. augusztus 7.

megkezdődtek a jelentkezések a varga katalin betegápolónőképző iskola /budapest, 8., puskin utca 28/ és a vámos ilona ápolónő- és szülésznőképző iskola /budapest, 5., váci utca 47/ szeptember elsején kezdődő kétéves tanfolyamaira. az ápolónői szakra mindkét iskolában, a szülésznői szakra a vámos ilona szülésznőképző iskolában lehet jelentkezni. a felvételi kérelmeket augusztus 24-ig kell az iskolák címére beküldeni. a kérelemhez érettségi bizonyítványt, önéletrajzot, születési anyakönyvi kivonatot, orvosi igazolást és két fényképet kell csatolni. a hallgatók teljes ellátásban részesülnek, bővebb felvilágosítást az iskolák nyújtanak. /mti/

bb 67. első ízben adományoztak címzetes egyetemi tanári, docensi címeket az építőipari egyetemen

i bc/hné/m/sr

1963. augusztus 7.

első ízben adományoztak címzetes egyetemi tanári, illetve docensi címeket az építőipari - és közlekedési műszaki egyetemen. a szerdán délután megtartott ünnepségen hárman kaptak címzetes egyetemi tanári és nyolcan címzetes egyetemi docensi címet: olyan személyek, akik a tudományok doktora, illetve kandidátusa fokozattal rendelkeznek, valamint kiváló gyakorlati szakemberek. a címek adományozásáról szóló okiratot dr. perényi imre, az egyetem rektora nyújtotta át.

az ünnepségen átadták a kinevezési okiratot kilenc új egyetemi docensnek is, akik ebben a minőségükben az új tanévben kezdik meg oktató tevékenységüket az egyetemen. /mti/

bb 71. hazaérkezett a magyar küldöttség kubából

k küm/hné/m/sr

1963. augusztus 7.

szerdán hazaérkezett az a küldöttség, amely szarka károly külügyminiszterhelyettes vezetésével a kubai köztársaság forradalmi kormánya és a kubai népek barátsága intézetének meghívására látogatást tett kubában. a ferihegyi repülőtéren a delegációt puja frigyos külügyminiszterhelyettes, dezséry lászló, az országos béketanács főtársa, valamint a magyar írók szövetsége és a külügyminisztérium több képviselője fogadta. jelen volt a küldöttség fogadtatásánál dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. /mti/

18,20/. m

- 42 -

1825 Zseli

bb 72. finn táncegyüttes szolnokon

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 7.

szerdán szolnokra érkezett a hazánkban tartózkodó finn népi táncegyüttes, amely a szolnokiak két évvel ezelőtti látogatását viszonzozza. a vendégek megismerkedtek a város nevezetességeivel, ellátogattak a damjanich jános muzeum állandó kiállítására, majd este a szabadtéri színpadon nagyszerű előadáson mutatták be a baráti finn nép táncművészetét. /mti/

bb 73. időjárásjelentés

tr/m/La

1963. augusztus 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 7-én, szerdán este:

a nagy meleg mérséklődik

várható időjárás csütörtök estig:

felhősebb idő, több helyen zivatar, eső. mérsékelte, a zivatarok idején élénkebb szél. a hőség nyugaton megszűnik, keleten mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön keleten 29-32, nyugaton 25-28 fok között. /mti/

VÉGE

1945

- 43 -

20-21 Zseli

bb 66. felvétel egészségügyi szakiskolákba

i ms/gk/m/sr

1963. augusztus 7.

megkezdődtek a jelentkezések a varga katalin betegápolónőképző iskola /budapest, 8., puskin utca 28/ és a vámos ilona ápolónő- és szülésznőképző iskola /budapest, 5., váci utca 47/ szeptember elsején kezdődő kétéves tanfolyamaira. az ápolónői szakra mindkét iskolában, a szülésznői szakra a vámos ilona szülésznőképző iskolában lehet jelentkezni. a felvételi kérelmeket augusztus 24-ig kell az iskolák címére beküldeni. a kérelemhez érettségi bizonyítványt, önéletrajzot, születési anyakönyvi kivonatot, orvosi igazolást és két fényképet kell csatolni. a hallgatók teljes ellátásban részesülnek, bővebb felvilágosítást az iskolák nyújtanak. /mti/

bb 67. első ízben adományoztak címzetes egyetemi tanári, docensi címeket az építőipari egyetemen

i bc/hné/m/sr

1963. augusztus 7.

első ízben adományoztak címzetes egyetemi tanári, illetve docensi címeket az építőipari - és közlekedési műszaki egyetemen. a szerdán délután megtartott ünnepségen hárman kaptak címzetes egyetemi tanári és nyolcan címzetes egyetemi docensi címet: olyan személyek, akik a tudományok doktora, illetve kandidátusa fokozattal rendelkeznek, valamint kiváló gyakorlati szakemberek. a címek adományozásáról szóló okiratot dr. perényi imre, az egyetem rektora nyújtotta át.

az ünnepségen átadták a kinevezési okiratot kilenc új egyetemi docensnek is, akik ebben a minőségükben az új tanévben kezdik meg oktató tevékenységüket az egyetemen. /mti/

bb 71. hazaérkezett a magyar küldöttség kubából

k küm/hné/m/sr

1963. augusztus 7.

szerdán hazaérkezett az a küldöttség, amely szarka károly külügyminiszterhelyettes vezetésével a kubai köztársaság forradalmi kormánya és a kubai népek barátsága intézetének meghívására látogatást tett kubában. a ferihegyi repülőtéren a delegációt puja frigyos külügyminiszterhelyettes, dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára, valamint a magyar írók szövetsége és a külügyminisztérium több képviselője fogadta. jelen volt a küldöttség fogadtatásánál dr. juan josé fuxa sanz, a kubai köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. /mti/

18,20/. m

- 42 -

1963. 2. sz. sz.

bb 72. finn táncegyüttes szolnokon

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 7.

szerdán szolnokra érkezett a hazánkban tartózkodó finn népi táncegyüttes, amely a szolnokiak két évvel ezelőtti látogatását viszonzozza. a vendégek megismerkedtek a város nevezetességeivel, ellátogattak a damjanich jános muzeum állandó kiállítására, majd este a szabadtéri színpadon nagyszerű előadáson mutatták be a baráti finn nép táncművészetét. /mti/

bb 73. időjárásjelentés

tr/m/la

1963. augusztus 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 7-én, szerdán este:

a nagy meleg mérséklődik

várható időjárás csütörtök estig:

felhősebb idő, több helyen zivatar, eső. mérsékelt, a zivatarok idején élénkebb szél. a hőség nyugaton megszűnik, keleten mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön keleten 29-32, nyugaton 25-28 fok között. /mti/

VÉGE

1945

- 43 -

20. sz. sz.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 160-480, 350-600

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 8.

bb 1. készülődés a budapesti nemzetközi zenei versenyekre

i ol/tr/m/la

1963. augusztus 8.

mint ismeretes, októberben rendezik meg a hagyományos budapesti nemzetközi zenei versenyeket, még csak augusztus első felében vagyunk, de a versenyirodában már javában dolgoznak a nagy érdeklődéssel várt esemény előkészítésén.

a napokban dolgozták ki és vitatták meg a versenyek zsűrizési szabályzatát s már el is küldték azt a külföldi zsűritagoknak, most várják a jóváhagyást, az esetleges észrevételeket.

neves külföldi zenekritikusokat, hangversenyrendezőket, rádiós szakembereket hívtak meg. többen máris jelezték, hogy a meghívást elfogadják.

a vendégek könnyebb tájékozódását segíti majd elő egy szép kiállítás, 160 oldal terjedelmű, illusztrációkkal diszitett francia és magyar nyelvű műsoralbum, melyet most készít a globus nyomda.

versenynaptár is készül, s ebben nemcsak a versenyek napi programja, de az azokkal egyidőben rendezett budapesti zenei hetek ünnepe hangveesenének és az operaháznak, valamint az erkel színháznak aznapi műsora is szerepel. ez leporello-szerű francianyelvű kiadvány, melyet augusztus utolsó napjaiban küldenek ki a verseny külföldi résztvevőinek. /mti/

bb 2. olaszországba készül a kőszegi táncegyüttes

vid/zs/tr/m/zs

1963. augusztus 8.

a kőszegi jurisich táncegyüttes tagjai az olaszországi trentoi néptánc-fesztiválra készülnek. műsorukban régi korok táncait és a magyar néptáncok legszebb, leghangulatosabb darabjait mutatják majd be. az olaszországi vendégszereplésre két bartók zenére komponált táncot, a gyermekeknek és a mikrokozmosz egy-egy részletét is felvették repertoárjukba. az együttes szeptember elején indul a fesztiválra. /mti/

- 1 -

2. oldal